

HD(R) Afgangprojekt

Nytteværdi & Omkostninger ved IFRS 16

IFRS 16 *Lease Accounting*

Af Mohammed Haroon Hussain

Vejleder: Morten Høgh-Petersen

Studienummer: 99970

Antal sider: 75

Antal anslag: 110.725 (inkl. Mellemrum)

Indholdsfortegnelse

1. Introduktion	4
2. Problemfelt og problemformulering	5
3. Afgrænsning og undersøgelsesspørgsmål	5
4. Rapportens opbygning	6
4.1 Forkortelser	8
5. Valg af metode	8
5.1 Datasamling	9
5.1.1 Primære data	9
5.1.2 Kildekritik	11
5.1.3 Sekundære data	11
5.1.4 Kildekritik	12
5.1.5 Målgruppe	12
6. Begrebsrammen	13
6.1 Introduktion til begrebsrammen	13
6.2 Niveau 1: Brugere og deres informationsbehov:	14
6.3 Niveau 2: Kvalitative egenskaber	15
6.4 Niveau 3: Definition af elementer	17
6.5 Niveau 4: Indregning og måling	18
6.6 Niveau 5: Klassifikation og præsentation	18
7. Generelt om leasing	19
8. IAS 17	20
8.1 Introduktion	20
8.2 Formål	20
8.3 Omfang	20
8.4 IFRIC 4 – vurdering af om en kontrakt indeholder leasing	21
8.5 Finansiell Leasing	22
8.6 Definition	22
8.7 Første indregning	23
8.8 Efterfølgende måling	24
8.9 Noteoplysninger	25
9. IFRS 16	27
9.1 Introduktion	27
9.2 Formål	27
9.3 Omfang	27
9.4 Identifikation af leasing	28
9.5 Identifikation af et aktiv	29
9.6 Retten til at opnå økonomiske fordele af aktivet	29

9.7 Retten til at bestemme brugen af aktivet	30
9.8 Leasingperioden	31
9.9 Indregning	32
9.10 Leasingaktiv	32
9.11 Leasingforpligtelse	33
9.12 Revurdering af leasingforpligtelsen	33
9.13 Præsentation	34
9.14 Noteoplysninger	35
10. Komparativ analyse – IFRS 16 vs IAS 17	37
10.1 Identifikation af en leasingaftale	37
10.2 Klassifikation af leasing	38
10.3 Leasingperioden	40
10.4 Løbende regulering af leasingforpligtelsen	40
10.5 Leasingkontrakter på aktiver med lav værdi	41
10.6 Leasingkontrakter på kort tid	42
10.7 Noteoplysninger	42
10.8 Effekt på leasingtagers årsrapport	44
10.9 Delkonklusion	46
11. Analyse af nytteværdi vs omkostninger	50
11.1 Nyttéværdi	50
11.1.1 Forbedret kvalitet af den finansielle rapportering	50
11.1.2 Noteoplysninger er ikke tilstrækkelige	51
11.1.3 Mangel på information	51
11.1.4 Investor og analytikers behov for justering af årsrapporten	52
11.2 Forbedret sammenlignelighed	53
11.2.1 Sammenlignelighed i mellem virksomheder	53
11.2.2 Leasing og finansiering til at købe aktiver	54
11.3 Omkostninger	55
11.3.1 Omkostninger ved implementeringen	55
11.3.2 Systemændringer	55
11.3.3 Proces for at identificere leasingkontrakter	56
11.3.6 Uddannelse og kommunikation	58
11.3.7 Regnskabsbrugere	59
11.4 Løbende omkostninger	60
11.4.1 Eksistensen af én model for leasing	60
11.4.2 Revurdering af leasingforpligtelse	61
11.4.3 Notekrav	61
11.5 Undtagelser under IFRS 16	62
11.6 Delkonklusion	62
12. Konklusion	64
13. Litteraturliste	65
14. Bilag	66
14.1 Interview med Jan Peter Larsen, Deloitte	66

14.2 Interview med Jane Thorhauge Møllmann, KPMG	70
14.3 Oversigt over notekrav	74
14.4 Oversigt - procent af virksomhedernes gæld sat for lavt	74
14.5 Eksempel på effekt af leasing på fly	75

1. Introduktion

IFRS 16 blev vedtaget i 2016, og blev implementeret fra d. 1. januar 2019. IFRS 16 erstatter den tidligere standard IAS 17. I en undersøgelse foretaget i 2015 viste det sig, at børsnoterede virksomheder i USA har i størrelsesordenen af US \$1.25 trillioner i operationel leasing, som ikke blev indregnet i balancen¹. I den forbindelse opstod der mange bekymringer omkring manglende sammenligning mellem virksomheder, der har operationel leasing som indregnes i resultatopgørelsen og finansiell leasing som indregnes i balancen.

Som et resultat af bekymringen om at den operationelle leasing ikke blev indregnet i balancen, igangsatte IASB et projekt, som gik ud på at forbedre den regnskabsmæssige behandling af leasing. Projektet har resulteret i den nye regnskabsstandard IFRS 16, som har været længe ventet. Den nye standard lægger op til at alt leasing indregnes i balancen. Dette har medført at begreberne operationel- og finansiell leasing elimineres.

IFRS 16 er også resultatet af en væsentlig kritik fra regnskabsbrugere særligt blandt investorer og analytikere. De har brugt mange ressourcer på at justere i virksomhedernes årsrapporter på baggrund af estimater for at sammenligne virksomheder, som har henholdsvis operationel- og finansiell leasing.

I denne rapport vil læserne blive bekendt med det overordnede grundlag for virksomhedernes finansielle rapportering. Grundlaget er også kendt som begrebsrammen for den finansielle rapportering. Læserne vil dermed få et indblik i formålet med regnskabsstandarder og hvorfor disse ændres. I forlængelse heraf får læserne beskrevet principperne for den tidligere standard IAS 17 og den nuværende standard IFRS 16. Principperne vil gøre læseren i stand til at forstå rapportens efterfølgende indhold, som består af en analyse af forskellene mellem IAS 17 og IFRS 16. Der vil blandt andet blive beskrevet, hvilke forskelle der er opstået, og hvad disse bidrager til nytteværdien for regnskabsbrugere.

Dette leder frem til opgavens særlige fokus, som går ud på at undersøge nytteværdien for implementeringen sammenlignet med omkostningerne forbundet med den. Dette er også kendt som 'cost-benefit' betragtningen.

---

¹ IFRS 16 – Effect Analysis January 2016, s. 3.

Opgaven afsluttes med en vurdering af om hvorvidt nytteværdien for IFRS 16 lader til at stå mål for omkostningerne.

2. Problemfelt og problemformulering

Eksistensen af to modeller for leasing har betydet, at virksomhedernes årsrapporter ikke har været sammenlignelige. Der har gennem mange år været aktiver, som opfyldte IASB definition på et aktiv, men disse har ikke været oplyst i balancen². Investorer og analytikere der anses som de primære regnskabsbrugere har gennem mange år brugt tid på at reformulere virksomhedernes årsrapporter for at vurdere, hvilken effekt leasing har på virksomhedens finansielle position og præstation. Reformuleringen har desuden været foretaget på baggrund af begrænsede informationer i noterne til årsrapporten, som har betydet, at estimerne ikke har været nøjagtige.

Kritikken og bekymringerne resulterede i den nye regnskabsstandard for leasing - IFRS 16. I processen for implementeringen har der været mange diskussioner om, hvorvidt nytteværdien af IFRS 16 lader til at stå mål med omkostningerne.

På baggrund af ovenstående vil rapporten undersøge følgende problemstilling:

Redegør for effekterne af den nye IFRS 16 standard, og diskuter om hvorvidt nytteværdien for regnskabslæserne lader til at stå mål med omkostningerne for regnskabsproducenterne?

3. Afgrænsning og undersøgelsesspørgsmål

For at sikre en fuldstændig og nøjagtig besvarelse af problemformuleringen er der således foretaget en række afgrænsninger, som er nærmere beskrevet i det følgende:

IFRS 16 omhandler den regnskabsmæssige behandling af leasing for både leasinggiver og leasingtager, som rapporterer under IFRS. Af hensyn til problemstillingen er denne rapport afgrænset til at omhandle den regnskabsmæssige behandling af leasing under IFRS 16 med fokus på leasingtager.

---

² Discussion Paper DP/2009/1, S. 14.

I rapporten analyseres forskellene mellem den nuværende og tidligere regnskabsstandard for leasing. Som følge heraf vil det være naturligt at inkludere den tidligere regnskabsstandard IAS 17. Denne beskriver den regnskabsmæssige behandling for både operationel leasing og finansiel leasing. Da opgavens primære fokus er på den regnskabsmæssige behandling af operationel leasing, er der kun inddraget det indhold fra IAS 17 – finansiel leasing, som vurderes nødvendig for en fuldstændig og nøjagtig besvarelse af problemformuleringen.

Rapporten fokuserer endvidere udelukkende på leasing foretaget af selskaber, idet de er underlagt regnskabspligt herunder rapportering under IFRS 16. Privatleasing er derfor ikke behandlet i denne rapport, idet privatpersoner ikke rapporterer under IFRS, eller er omfattet af anden regnskabspligt.

I rapporten er der ikke valgt at fokusere på, hvilken indvirkning IFRS 16 har på oplysningerne i pengestrømsopgørelsen. Dette skyldes at ændringerne i kravene for udarbejdelse af pengestrømsopgørelsen under IFRS 16 vurderes mindre betydningsfuld for problemformuleringen.

IFRS 16 omhandler også reglerne for de tilfælde, hvor et selskab sælger et aktiv, og lejer det samme aktiv efterfølgende. Reglerne i standarden er beskrevet som 'sale and lease-back transactions'. Under IAS 17 havde virksomhederne incitament til at sælge et aktiv og derefter leje samme aktiv for at undgå indregning af aktivet under balancen. Det vurderes at incitamentet for virksomhederne er reduceret væsentligt, idet der gælder samme regler for indregning uanset om virksomhederne leaser eller ejer aktivet. Som følge heraf vurderes det som mindre bidragsgivende for besvarelsen af problemformuleringen, hvorfor dette emne ikke er behandlet i denne rapport.

4. Rapportens opbygning

Med udgangspunkt i rapportens problemstilling er det valgt, at strukturere opgaven i følgende opbygning for at opnå basis for afklaring af den identificeret problemstilling om IFRS 16.

Der indledes med en introduktion til rapportens problemstilling samtidig med at problemfeltet bliver fastlagt. Besvarelsen af problemstillingen danner grundlag for identifikation af en overordnet problemformulering, og derunder en række tilhørende underspørgsmål.

Dernæst bliver der redegjort for de regnskabsmæssige bestemmelser, som omhandler leasing. De regnskabsmæssige bestemmelser omfatter den nuværende regnskabsstandard IFRS 16 og den tidligere regnskabsstandard IAS 17.

På baggrund af ovenstående er læserne blevet bekendt med de relevante regnskabsmæssige bestemmelser. Med dette udgangspunkt foretages derefter en komparativ analyse mellem den nuværende og tidligere regnskabsstandard, hvor hensigten med ændringerne bliver analyseret.

Herefter vurderes fordelene ved implementeringen af IFRS 16. På den anden side vurderes ulemperne ved implementeringen med særligt fokus på omkostningerne. Vurderingen suppleres med interviews fra IFRS specialister med stor viden og erfaring inden for henholdsvis den teoretiske- og praktiske del af IFRS 16.

Rapporten afsluttes med en gennemgang af de vigtigste resultater i analysen og en konklusion af den overordnede identificerede problemstilling.

Rapportens opbygning er endvidere illustreret af nedenstående figur:

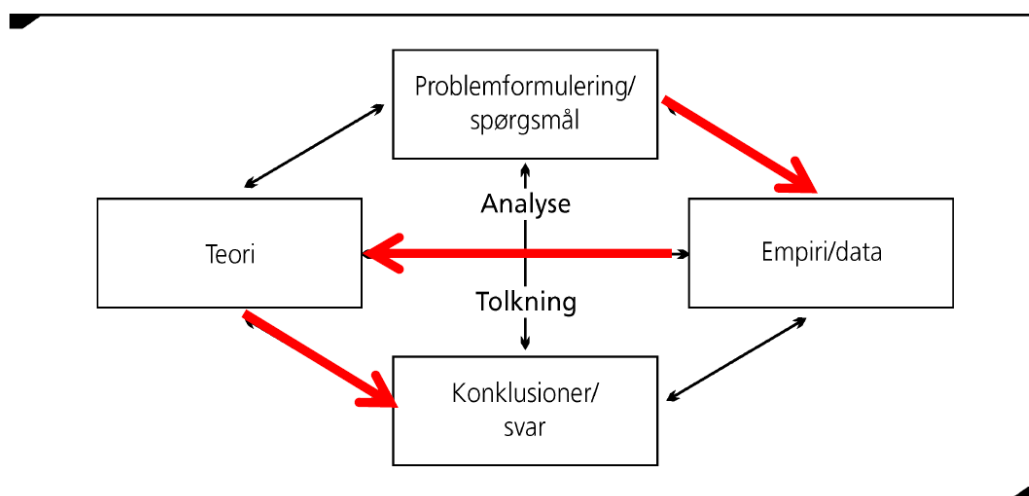
4.1 Forkortelser

Der er i rapporten gjort brug af følgende forkortelser:

- IASB (International Accounting Standards Board)
- IFRS (International Financial Reporting Standards)
- IAS (International Audit Standards)
- IFRIC (International Financial Reporting Interpretations Committee)
- FSR (Forening for statsautoriserede revisor)

5. Valg af metode

Der er i rapporten valgt at tage udgangspunkt i Ib Andersens figur af videnskabsproduktionens hovedelementer og arbejdsgang:

Jf. Figur 1.3: videnskabsproduktionens hovedelementer og arbejdsgang, Den skinbarlige virkelighed, Ib Andersen, 4. udgave 2008, s. 25.

5.1 Datasamling

Indsamlingsteknikkerne i denne rapport er inddelt i nogle kriterier. Disse fremgår nedenfor:

- Kvantitative eller kvalitative
- Primære og sekundære

Kvantitative og kvalitative data er beskrevet som "KVANTITATIVE DATA repræsenteres ved tal", mens "KVALITATIVE DATA repræsenteres ved alt andet end tal: tekst, film, fotos, genstande m.m."³.

I rapporten er der primært gjort brug af tekster fra konsulenthuse, organisationer og semi-strukturerede interviews. Det vurderes derfor at der er en overvægt af kvalitativ data, også kaldet stimulidata⁴. Der er ikke gjort brug af kvantitative data, idet de relevante kvantitative data som f.eks. årsrapporter og nøgletal indgår som en del af indholdet i det anvendte kvalitative data.

Af hensyn til rapportens problemfelt vurderes det ikke hensigtsmæssigt at bruge tid på at udarbejde analyser af f.eks. effekten af IFRS 16 på årsrapporten eller effekt på virksomhedernes nøgletal ved brug af data fra f.eks. årsrapporter. Dette skyldes at der er udarbejdet utallige analyser af dette fra de forskellige revisionskontorer, særligt big-four revisionskontorerne.

5.1.1 Primære data

De primære data som er indsamlet inddeles i følgende primærdata-teknikker:

- Semistrukturerede interviews
- Observationer

Interviews er foretaget med udgangspunkt i Ib Andersens beskrivelse af det 'delvist strukturerede interview'⁵.

Spørgsmålene i de afholdte interviews har været foruddefinerede. De interviewede personer har dog haft mulighed for at komme med nye synsvinkler og informationer.

---

³ Den skinbarlige virkelighed, Ib Andersen, 4. udgave 2008, s. 150.

⁴ Den skinbarlige virkelighed, Ib Andersen, 4. udgave 2008, s. 152.

⁵ Den skinbarlige virkelighed, Ib Andersen, 4. udgave 2008, s. 169.

For at opnå en bred indsigt i nytteværdien og omkostningerne ved implementeringen af IFRS 16 er der valgt at foretage interview med følgende personer:

Jan Peter Larsen:

Director i Deloitte's faglige afdeling – Audit Business Solutions. Jan Peter beskæftiger sig især med regnskabsmæssige forhold og rådgivning inden for årsregnskabsloven og international regnskabsstandarder herunder IFRS 16. Jan Peter er tidligere formand for FSR – danske revisorer's regnskabstekniske udvalg, og er i dag tilknyttet som medlem af udvalget med særlig fokus på internationale regnskabsforhold. Jan Peter deltager endvidere i Deloitte's globale netværk inden for IFRS.

Der er foretaget interview med Jan Peter på grund af hans mange årige erfaring med IFRS herunder hans nuværende og tidligere rolle hos FSR.

Interviewet er foretaget mundtligt pr. telefon, hvorefter samtalen er transskriberet. Transskriberingen indgår som et bilag til denne rapport.

Interviewet med Jan Peter er brugt til at supplere vurderingen af nytteværdi & omkostninger ved IFRS 16.

Jane Thorhauge Møllmann:

Director i KPMG's faglige afdeling – Department for Professional Practice. Jane har mange års erfaring med både årsregnskabsloven og IFRS, og yder rådgivning til mellemstore og større danske virksomheder. Jane har også rådgivet multinationale koncerner i forskellige sektorer. Jane har endvidere stor erfaring med rådgivning inden for den praktiske implementering af IFRS 16.

Der er foretaget interview med Jane på grund af hendes mange årige erfaring med IFRS med særligt fokus på hendes erfaring med den praktiske implementering af IFRS 16.

Interviewet er foretaget skriftligt pr. mail – spørgsmålene er sendt på forhånd. Svarende er efterfølgende modtaget retur pr. mail. Kopi af interviewet er vedlagt som et bilag til denne rapport.

Interviewet med Jane er brugt til at supplere vurderingen af nytteværdi & omkostninger ved IFRS 16.

Observationer fra mit daglige arbejde med regnskab er suppleret til de foretagne interviews i analysen.

5.1.2 Kildekritik

Kildekritik vurderes som en nødvendig disciplin for indsamling af data. Det anses endvidere for at være afgørende for opnåelse af en nuanceret forståelse af det indsamlede data.

Set i lyset af vigtigheden af kildekritikken er der foretaget en vurdering af troværdigheden i de afholdte interviews.

De interviewede personer arbejder til dagligt på revisionskontorer. Det vurderes derfor at de ikke repræsenterer alle interessenter som f.eks. regnskabsaflæggere, regnskabslovgivere, investorer mv. Det vurderes dog at de besidder et bredt kendskab til motiver, holdninger, og andre data (f.eks. omkostninger ved implementeringen af IFRS 16 for en række virksomheder) som følge af deres mange årige erfaring inden for området. Det vurderes ikke at de interviewede har en interesse i at påvirke rapporten i en bestemt retning.

5.1.3 Sekundære data

Der er som sekundær data brugt artikler, regnskabsstandarder, publikationer fra revisionshuse og andre analyser fra regnskabslovgivere.

Det vil være naturligt at anvende regnskabsstandarderne, idet disse bestemmer den regnskabsmæssige behandling. De anvendte regnskabsstandarder omfatter blandt andet IFRS 16 og IAS 17.

Der er endvidere gjort brug af fortolkninger af standarden udarbejdet af forskellige revisionshuse. Der er primært anvendt fortolkninger foretaget af big-four revisionskontorerne, da disse anses som anderkendte inden for fagene revision og regnskab.

Endeligt er der brugt fortolkninger, vejledninger og analyser publiceret af IASB som er udstederen af standarden.

5.1.4 Kildekritik

Troværdigheden af regnskabsstandarder vurderes at være høj da disse er de offentliggjorte standarder, som virksomhederne er forpligtet til at anvende.

Der kan være en risiko for, at publikationerne fra revisionshusene er udgivet med fokus på egne interesser. Publikationerne er derfor sammenlignet med hinanden for at sikre troværdigheden, og er ligeledes sammenlignet med de offentliggjorte standarder.

Troværdigheden af det anvendte data fra IASB vurderes høj, da IASB er udstederen af standarderne.

5.1.5 Målgruppe

Målgruppen for denne rapport er defineret til at være regnskabsaflæggere, investorer, analytikere, studerende og andre interessenter som søger forståelse af effekten af IFRS 16, herunder nytteværdi og omkostningerne ved den.

6. Begrebsrammen

I dette kapitel redegøres der for den finansielle rapporterings begrebsramme og hvordan denne påvirker udarbejdelsen af regnskabsstandarder. Begrebsrammen har afgørende betydning for, hvorfor f.eks. IFRS 16 standarden er trådt i kraft.

6.1 Introduktion til begrebsrammen

En årsrapport bliver udarbejdet og præsenteret for både interne og eksterne regnskabsbrugere i hele verden. Selvom årsrapporter kan se ens ud fra land til land, er der stadig forskelle, som muligvis er opstået som følge af en blanding af sociale, økonomiske og juridiske formål. Derudover er der også forskelle, som er opstået på baggrund af enkelte lande, der tager særlige hensyn til de forskellige brugere af årsrapporterne, når landene sætter specifikke krav⁶.

Ovennævnte forskelle har betydet at der anvendes en række forskellige definitioner for elementerne i en årsrapport. I blandt de forskellige definitioner kan nævnes aktiver, passiver, egenkapital mv. Derudover har de forskellige omstændigheder også resulteret i brugen af en række forskellige kriterier for indregning af delene i årsrapporten og en præference for forskellige indregningsmetoder⁷.

IASB's opgave er baseret på at indsnævre disse forskelle ved at harmonisere loven herunder regnskabsstandarder relateret til udarbejdelse og præsentation af årsrapporter. IASB vurderer, at yderligere fremtidig harmonisering bør fokusere på det formål at årsrapporterne udarbejdes med henblik på at give informationer, som er brugbare for at træffe økonomiske beslutninger. IASB vurderer endvidere at hvis årsrapporterne udarbejdes med ovennævnte formål, vil det opfylde de generelle behov for regnskabsbrugere. Dette skyldes at stort set alle regnskabsbrugere foretager økonomiske beslutninger.

---

⁶ Finansiell Rapportering – teori og regulering 4. udgave – Jens O. Elling, s. 196.

⁷ Finansiell Rapportering – teori og regulering 4. udgave – Jens O. Elling, s. 197.

Heriblandt kan nævnes:

- At beslutte hvornår de skal købe, beholde eller sælge en nettoinvestering
- At vurdere evnen for en virksomhed til at betale eller uddele andre fordele til dets medarbejdere.
- At vurdere en virksomheds evne til at tilbagebetale deres gæld
- At fastlægge udlodning af udbytte til aktionærerne
- At udarbejde og bruge nationale indkomststatistikker

Det er regnskabslovgivernes opgave, herunder IASB's, at fremme regnskabsbrugernes interesser samtidig med, at de skal vurdere nytteværdien af standarderne set i forhold til, hvor mange ressourcer regnskabsaflæggerne skal bruge.

Denne opgave er forsøgt opfyldt i begrebsrammen, og kan opdeles i følgende niveauer:

Niveau 1: Brugere og deres informationsbehov

Niveau 2: Kvalitative egenskaber

Niveau 3: Definition af elementer

Niveau 4: Indregning og måling

Niveau 5: Klassifikation og præsentation samt grundlæggende forudsætninger

Der vil i det følgende blive gennemgået de enkelte niveauer, og disse vil blive perspektiveret til IFRS 16.

6.2 Niveau 1: Brugere og deres informationsbehov:

Niveau 1 i begrebsrammen beskriver overordnet hvem der anses som regnskabsbrugere, og hvad disse skal bruge informationen til. Brugernes informationsbehov kan være forskellige, også kaldt "heterogene informationsbehov"⁸. Forskellene i informationsbehovet opstår som følge af, at brugernes regnskabsekspertise er forskellig, f.eks. ansatte sammenlignet med professionelle analytikere. Hvis informationsbehovene er meget forskellige, vil dette

---

⁸ Finansiell Rapportering – teori og regulering 4. udgave – Jens O. Elling, s. 198.

resultere i, at fællesmængden i årsrapporterne bliver lille, og nogle regnskabsbrugers informationsbehov bliver dækket, mens andres ikke gør. I tilfældet af at behovene er meget ens, vil dette resultere i en stor fællesmængde, også kaldt en "demokratisk årsrapport", der tager hensyn til alle regnskabsbrugere.

Forskning foretaget af IASB har hidtil ikke givet endelige svar på omfanget af de heterogene informationsbehov. Dog er vurderingen, at der eksisterer en betydelig fællesmængde for regnskabsbrugernes informationsbehov. Dette skyldes at investorerne (primære regnskabsbrugere) informationsbehov er så omfattende, at dette også dækker andre interessenters informationsbehov⁹.

Begrebsrammens niveau 1 har haft afgørende betydning for implementeringen af IFRS 16. Den tidligere regnskabsstandard IAS 17 har været kritiseret for ikke at opfylde informationsbehovet hos regnskabsbrugere. Kritikken går blandt andet på, at mange brugere mener, at operationel leasing giver anledning til aktiver og passiver, som burde blive indregnet i årsrapporten for leasingtager. Som en konsekvens af, at leasing ikke indregnes som aktiver og passiver giver dette anledning til, at mange regnskabsbrugere regelmæssigt reformulerer den indregnede operationelle leasing som aktiver og passiver¹⁰.

Årsagerne til overgangen fra IAS 17 til IFRS 16 vil blive nærmere behandlet i de efterfølgende kapitler.

6.3 Niveau 2: Kvalitative egenskaber

Den finansielle rapportering indeholder en række kvalitative egenskaber, som er krævet for at kunne bringe nytteværdi til prognoseopgaven som beskrevet i niveau 1. Disse kvalitative egenskaber skal i sammenhæng med begrebsrammens niveau 1 medvirke til at give et retvisende billede for den finansielle information. De kvalitative egenskaber opdeles i følgende egenskaber¹¹:

- Fundamentale kvalitative egenskaber
- Forstærkende kvalitative egenskaber

---

⁹ Finansiell Rapportering – teori og regulering 4. udgave – Jens O. Elling, s. 200.

¹⁰ Discussion Paper DP/2009/1, s. 14

¹¹ Finansiell Rapportering – teori og regulering 4. udgave – Jens O. Elling, s. 204.

Fundamentale kvalitative egenskaber

Den finansielle information bør have nogle fundamentale kvalitative egenskaber for at skabe nytteværdi hos de primære regnskabsbrugere. Nyttteværdien er en afvejning af egenskabernes relevans og validitet. Relevant information uden validitet har ingen nytteværdi, og information uden relevans har ligeledes ingen nytteværdi.

Ved relevans forstås, "den information der er i stand til at gøre en forskel for brugernes beslutninger vedrørende ressourceallokering."

Ved validitet forstås, "at den finansielle information troværdigt repræsenterer de økonomiske fænomener, den foregiver at repræsentere. Den måler det, man ønsker at måle"¹².

Forstærkende kvalitative egenskaber

Disse egenskaber omfatter sammenlignelighed, verificerbarhed, aktualitet og forståelighed. Formålet med de forstærkende egenskaber er, at adskille mindre nyttig information fra mere nyttig information således at den samlede beslutningsevne for årsrapporten forøges.

De forstærkende kvalitative egenskaber er gennemgået foruden:

Sammenlignelighed: Egenskaben sammenlignelighed øger den finansielle informations beslutningsevne, idet det gør det muligt for regnskabsbrugere at sammenligne mellem virksomheder¹³.

Konsistent: Egenskaben konsistent går ud på, at der skal anvendes de samme indregnings- og målingsattributter fra periode til periode. Denne egenskab medvirker til, at regnskabsbrugere kan foretage mere nøjagtige analyser (tidsserieanalyser)¹⁴.

Rettidighed: Egenskaben rettidighed betyder, at den finansielle information skal være aktuel, da uaktuel information er ubrugelig. Endvidere skal den finansielle information være til rådighed i tide, før den bliver uaktuel for regnskabsbrugere og uden indflydelse på beslutninger¹⁵.

---

¹² Finansiell Rapportering – teori og regulering 4. udgave – Jens O. Elling, s. 205.

¹³ Finansiell Rapportering – teori og regulering 4. udgave – Jens O. Elling, s. 207.

¹⁴ Finansiell Rapportering – teori og regulering 4. udgave – Jens O. Elling, s. 208.

¹⁵ Finansiell Rapportering – teori og regulering 4. udgave – Jens O. Elling, s. 209.

Forståelighed: Egenskaben forståelighed er en indlysende kvalitet, som sætter brugerne i stand til at forstå den finansielle information.

Ovenstående seks kvaliteter anses sammen med en række kriterier i begrebsrammens niveau 4, som kriterierne for beslutning om indregning og måling af den finansielle information¹⁶. Kriterierne i niveau 4 vil blive gennemgået i de efterfølgende afsnit.

Årsagen til implementeringen af IRS 16 skyldes særligt egenskaben "sammenlignelighed". IAS 17 har gennem tiden været kritiseret for, at eksistensen af to forskellige metoder for indregning af leasing (modellen for operationel leasing og modellen for finansiell leasing) medfører, at ens transaktioner kan blive behandlet meget forskelligt. Dette problem begrænser sammenlignelighed mellem virksomheder.

6.4 Niveau 3: Definition af elementer

Årsrapporten er bygget op med nogle byggeklodser som defineres som elementer. Alle poster i den finansielle rapportering skal placeres i disse elementer, som f.eks. aktiver og passiver¹⁷. Da det forventes at læserne har et grundlæggende kendskab til disse elementer gennemgås de ikke nærmere i denne rapport.

Mange brugere mener, at operationel leasing giver anledning til aktiver og passiver, som burde indregnes i årsrapporten for leasingtager. Som følge heraf, vil regnskabsbrugere ofte justere en virksomheds aktiver og passiver. Endvidere opnår leasingtager retten til at bruge et aktiv ved indgåelse af en leasingkontrakt, hvilket opfylder IASB's definition af et aktiv. Ligeledes indgår leasingtager en forpligtelse i at betale leasing ydelser, hvilket opfylder definitionen af et passiv. Hvis leasingtager vælger, at klassificere leasing som operationel leasing medfører dette, at der ikke bliver indregnet et aktiv og passiv.

---

¹⁶ Finansiell Rapportering – teori og regulering 4. udgave – Jens O. Elling, s. 210.

¹⁷ Finansiell Rapportering – teori og regulering 4. udgave – Jens O. Elling, s. 212.

6.5 Niveau 4: Indregning og måling

Begrebsrammens niveau 4 opdeles i henholdsvis begreberne indregning og måling. Indregning består af transaktioner der indregnes i henholdsvis resultatopgørelsen og balancen. De finansielle begivenheder som indregnes skal opfylde følgende kriterier førend, at disse kan indregnes¹⁸:

- Det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde eller fragå virksomheden og
- Posterne skal kunne måles validt til kostpris eller værdi.

Det opleves ofte at mange virksomheder opfylder definitionen på elementerne jf. niveau 3, men at de ikke altid opfylder betingelserne for indregning af den finansielle begivenhed.

I forlængelse af, at den finansielle begivenhed skal opfylde definitionen af elementerne, og kriterierne for indregning stilles der også krav om, at begivenheden kan måles baseret på et målegrundlag.

6.6 Niveau 5: Klassifikation og præsentation

Sidste led i begrebsrammen omhandler hvordan informationen klassificeres og præsenteres i årsrapporten, og hvilke yderligere krav der stilles til informationen som f.eks. anvendt regnskabspraksis og noter.

For klassifikation af informationen gælder der to kriterier, som der skal være opfyldt. Først og fremmest, at informationen skal være relevant således, at det kan gøre en forskel i beslutningen for regnskabsbrugere. Derudover skal informationen klassificeres på baggrund af de valgte kriterier, således at der dannes ens klasser i årsrapporten¹⁹.

Klassifikation og præsentation bliver ikke yderligere gennemgået i dette afsnit, idet disse gennemgås i beskrivelsen af IAS 17 og IFRS 16.

---

¹⁸ Finansiell Rapportering – teori og regulering 4. udgave – Jens O. Elling, s. 215.

¹⁹ Finansiell Rapportering – teori og regulering 4. udgave – Jens O. Elling, s. 219.

7. Generelt om leasing

Leasing er en kontraktuel aftale, hvor leasinggiver overdrager brugsretten til leasingtager for en aftalt periode mod betaling af en række leasingydelser. Der findes generelt to typer af leasingaftaler, finansiel og operationel leasing.

Vurderingen af om en leasingaftale hører under finansiel- eller operationel leasing, afhænger af substansen i leasingkontrakten. Der lægges særlig vægt på at identificere hvilke risici og fordele der er omtalt i leasingkontrakten.

Der er tale om finansiel leasing såfremt alle væsentlige risici og fordele ved ejendomsretten af det leasede aktiv overdrages til køber, uanset om ejendomsretten overdrages til køber efter udløbet af kontrakten eller ikke.

Der er tale om operationel leasing, såfremt der ikke er tale om finansiel leasing²⁰.

---

²⁰ IAS 17, pkt. 4.

8. IAS 17

8.1 Introduktion

IAS 17 er den tidligere gældende standard for den regnskabsmæssige behandling af leasing. Denne standard blev vedtaget af IASB i 2001, som oprindeligt blev vedtaget af International Accounting Standards Committee i 1997. Standarden er siden hen blevet revurderet i bl.a. 2003, og er pr. 1. januar 2019 blevet erstattet af IFRS 16.

8.2 Formål

Formålet med IAS 17 er i standarden beskrevet som følgende:

"The objective of this Standard is to prescribe, for lessees and lessors, the appropriate accounting policies and disclosure to apply in relation to leases"²¹.

Standarden er rettet mod leasinggiver og leasingtager, og beskriver den regnskabsmæssige behandling af leasing, herunder noter af disse i årsrapporten.

I relation til begrebsrammen er formålet med denne standard at udforme nogle generelle retningslinjer for, hvordan leasing skal behandles i årsrapporten således at der opnås størst mulig nytteværdi for regnskabsbrugerne.

8.3 Omfang

Omfanget af standarden er gældende for alt leasing, der opfylder definitionen af leasing; En aftale hvor leasinggiver overdrager rettigheder til leasingtager for at bruge et aktiv, og leasingtager betaler til gengæld en eller flere leasingydelser for brugsretten til aktivet²².

Standarden henvender sig ligeledes til aftaler, hvor brugsretten er overdraget til leasingtager, men hvor leasinggiver stadigvæk foretager reparation og vedligeholdelse af aktivet.

---

²¹ IAS 17, pkt. 1.

²² IAS 17, pkt. 2.

Det skal pointeres, at standarden ikke er gældende for service kontrakter, hvor brugsretten til aktivet ikke er overdraget til leasingtager²³.

IAS 17 er desuden ikke gældende i følgende situationer²⁴:

- (a) leases to explore for or use minerals, oil, natural gas and similar non-regenerative resources; and
- (b) licensing agreements for such items as motion picture films, video recordings, plays, manuscripts, patents and copyrights
- (c) property held by lessees that is accounted for as investment property (IAS 40 Investment Property)
- (d) investment property provided by lessors under operating leases (IAS 40)
- (e) biological assets within the scope of IAS 41 Agriculture held by lessees under finance leases.

8.4 IFRIC 4 – vurdering af om en kontrakt indeholder leasing

IFRIC 4 definerer, hvorvidt en kontrakt indeholder et element af leasing. IFRIC 4 anvendes således som en vejledning for vurderingen af, om kontrakter indeholder leasing, eller elementer af leasing.

Fastlæggelsen af om en kontrakt indeholder leasing eller et element af leasing, afhænger af substansen i kontrakten, og kræver en vurdering af følgende to punkter²⁵:

1. brugen af et 'specifikt aktiv' eller flere aktiver og
  2. om kontrakten indeholder ret til at bruge aktivet.
- 1.1) Selvom der er identificeret et aktiv i kontrakten, er der ikke tale om leasing, såfremt det ikke specifikt fremgår af kontrakten, at der er tale om et specifikt aktiv. Hvis en leverandør f.eks. er forpligtet til at levere en bestemt mængde af varer eller ydelser, og har ret til og mulighed for at levere disse varer eller ydelser ved at erstatte disse med andre aktiver, som ikke er specificeret i kontrakten, er der ikke tale om leasing. Endvidere, er der indirekte tale om et 'specifikt aktiv', hvis f.eks. en leverandør kun

---

²³ IAS 17, pkt. 3.

²⁴ IAS 17, pkt. 2.

²⁵ IFRIC 4, pkt. 6

ejer eller leaser et aktivt, som vil opfylde forpligtelsen, og det ikke er muligt, hverken økonomisk og fysisk, at opfylde sin forpligtelser ved brug af alternative aktiver²⁶.

2.1) Retten til at bruge aktiver anses som overdraget til køber såfremt følgende betingelser er opfyldt:

Køber har mulighed for, eller har rettighed til at bruge aktivet, eller give andre ret at bruge aktivet. Derudover gælder det, at hvis en væsentlig del af aktivets produktion tilfalder køberen anses brugsretten som overdraget til køber²⁷.

8.5 Finansiell Leasing

I forbindelse med klassifikationen af leasing i en årsrapport skal det vurderes, i hvilket omfang risiko og afkast tilfalder leasinggiver eller leasingtager. Risikoen defineres som muligheden for tab ved brug af det leasede aktiv som f.eks. uudnyttet kapacitet, variationer i afkast grundet ændringer i den økonomiske situation i samfundet. Afkast defineres som den forventede indtjening som følge af brugen af det leasede aktiv²⁸.

8.6 Definition

Finansiell leasing defineres ifølge IAS 17, pkt. 8 som:

"A lease is classified as a finance lease if it transfers substantially all the risks and rewards to incidental to ownership".

Det kan udledes fra ovenstående definition, at det skal klassificeres som finansiell leasing såfremt alle risici og afkast relateret til leasingen af aktivet overdrages til leasingtager. Det skal dog understreges, at dette gælder uanset, om den juridiske ejendomsret stadigvæk er hos leasinggiveren.

Ved vurderingen af om en leasingkontrakt har karakter af finansiell eller operationel leasing, skal der ikke blot tages udgangspunkt i kontraktens formalia, men i større grad i substansen i kontrakten.

---

²⁶ IFRIC 4, pkt. 7 og 8.

²⁷ IFRIC 4, pkt. 9.

²⁸ IAS 17, pkt. 7.

Der er i standarden præsenteret en række eksempler på situationer, hvor de individuelt eller i sammenhæng kan lede til en klassifikation som finansiel leasing. Hvis det er aftalt, at ejerskab af aktivet overgår til leasingtager ved leasingperiodens afslutning, skal der klassificeres som finansiel leasing. Hvis det er sandsynligt at leasingtager vil købe det leasede aktiv til en gunstig pris ved leasingperiodens afslutning, skal der også klassificeres som finansiel leasing. En gunstig pris defineres ifølge standarden som værende en væsentlig lavere pris end dagsværdien.

Hvis leasingperioden omfatter en væsentlig del af aktivets økonomiske levetid, om end ejerskabet på det leasede aktiv ikke er overgået til leasingtager, skal det klassificeres som finansiel leasing. Endvidere skal det klassificeres som finansiel leasing, hvis nutidsværdien af minimumsydelserne udgør en væsentlig del af dagsværdien af de leasede aktiv²⁹.

8.7 Første indregning

På tidspunktet for kontraktens begyndelse skal leasingtager indregne den finansielle leasing som et aktiv og et passiv i årsrapporten. Passivet skal indregnes til dagsværdien medmindre nutidsværdien af minimumsydelserne, som er fastsat ved leasingens påbegyndelse er lavere. Hvis de er lavere benyttes nutidsværdien. Nutidsværdien beregnes på baggrund af den diskonteringsfaktor der er angivet i kontrakten, hvis denne er fastsat. I tilfælde af, at den ikke er fastsat benyttes den alterne lånerente.

Aktivet for den finansielle leasing indregnes til den samme værdi som passivet med tillæg af enhver form for direkte opstartsomkostninger³⁰.

Leasingen indregnes i henhold til substansen i kontrakten i stedet for de juridiske formaliteter i kontrakten. Hvis det ikke fremgår i kontrakten, at ejendomsretten overgår til leasingtager, skal det vurderes om leasingtager drager fordele af de økonomiske fordele for hovedparten af aktivets økonomiske levetid.

---

²⁹ IAS 17, pkt. 10.

³⁰ IAS 17, pkt. 20.

Som modydelse for de økonomiske fordele indgår leasingtager en forpligtelse svarende til ca. dagsværdien af aktivet med tillæg af eventuelle finansieringsomkostninger på tidspunktet for påbegyndelse af leasingkontrakten³¹.

Såfremt ovenstående ikke indregnes i leasingtagers årsrapport betyder det, at virksomhedens økonomiske ressourcer og forpligtelser er 'sat for lavt'. Det medfører endvidere at virksomhedens økonomiske nøgletal ikke er retvisende for regnskabsbruger. Det er derfor retvisende, at virksomheden indregner den finansielle leasing i årsrapporten som henholdsvis et aktiv og som et passiv.

Ved indgåelsen af leasingkontrakten indregnes aktivet og den tilhørende forpligtelse for de fremtidige betalinger til det samme beløb med undtagelse af en enhver direkte omkostning for leasingtager som tillægges værdien af aktivet³².

8.8 Efterfølgende måling

Efterfulgt af den første indregning, skal det leasede aktiv indregnes efter principperne for den efterfølgende måling.

Minimumsydelserne for den finansielle leasing skal indregnes mellem regnskabsposten finansielle omkostninger i resultatopgørelsen og som en reduktion af leasing gælden i passiverne. Der skal ske periodisering af den finansielle omkostning i leasingperioden således, at der bliver beregnet renter for hver periode med en ny resterende leasing forpligtelse. Det betyder at renterne vil til at starte med være større, da leasinggælden også er større. I takt med at der betales afdrag og renter i hver periode mindskes leasinggælden og derfor også rente betalingen i hver periode³³.

Den finansielle leasing giver anledning til afskrivninger af det leasede aktiv. Afskrivninger skal indregnes i overensstemmelse med metoden for afskrivninger, som hvis virksomheden selv var ejer af aktivet, og beregningerne af afskrivningerne skal foretages i overensstemmelse med IAS 16 – Materielle anlægsaktiver og IAS 38 – immaterielle anlægsaktiver. Hvis

---

³¹ IAS 17, pkt. 21.

³² IAS 17, pkt. 22.

³³ IAS 17, pkt. 25.

leasingtager ikke overtager aktivet efter leasingkontrakten udløb, skal der ske fuld afskrivning af aktivet over kortere tid end dennes levetid jf. leasingkontrakten³⁴.

Afskrivningerne skal i aktivets forventede levetid henføres til hver regnskabsperiode i overensstemmelse med afskrivningsmetoden for ejede aktiver. Summen af afskrivningerne og de finansielle omkostninger er næsten den samme som summen af de betalte leasingydelse, hvorfor det er uhensigtsmæssigt blot at indregne de betalte leasingydelse som en omkostning. Som følge heraf, er det også usandsynligt, at beløbet på aktivet vil svare til beløbet for leasingbetalingerne ved påbegyndelse af leasing kontrakten³⁵.

Værdiforringelse af det finansielle leasede aktiv sker efter IAS 16 – Nedskrivninger af aktiver³⁶.

8.9 Noteoplysninger

Der er en række oplysningskrav i forbindelse med finansielle leasing jf. IAS 17. Disse oplysningskrav vil blive gennemgået nedenfor³⁷:

- Der skal være en note, som viser den bogførte værdi ved regnskabsafslutningsdatoen.
- Der skal oplyses summen af de fremtidige minimumsbetalinger og nutidsværdien af disse pr. regnskabsafslutningsdatoen. I tillæg hertil, skal der oplyses om de fremtidige minimumsbetalinger og nutidsværdien af disse. Oplysningerne skal klassificeret i følgende perioder:
  - Inden for et år
  - Mellem et- og fem år
  - Efter fem år
- Der skal oplyses, om den betingede leasing er indregnet i resultatopgørelsen i hele regnskabsperioden.
- Der skal oplyses om summen af de forventede fremtidige minimumsbetalinger for fremleje som er uopsigelige på regnskabsafslutningsdatoen.

---

³⁴ IAS 17, pkt. 27.

³⁵ IAS 17, pkt. 28.

³⁶ IAS 17, pkt. 30.

³⁷ IAS 17, pkt. 31.

- Der skal oplyses, om betalinger for leasing eller fremleje er indregnet som omkostninger i perioden med separate beløb for minimumsbetalinger for leasing, betingede leasing ydelser og fremleje betalinger.
- Der skal være en generel beskrivelse af leasingtagers væsentlige leasingaftaler. Beskrivelsen skal indeholde nedenstående punkter, men listen er ikke udtømmende:
  - Grundlaget for fastsættelsen af de betingede leasing ydelser
  - Eksistensen og vilkårene for forlængelse eller muligheder for køb

9. IFRS 16

9.1 Introduktion

IFRS 16 er den nye standard for indregning af leasing gældende pr. 1. januar 2018. Standarden har været ventet længe af mange, hvorimod andre har været kritiske over for den og ikke ment, at det var nødvendigt at udstede den.

IASB har over en længere årrække arbejdet på udarbejdelsen af en ny standard, og denne blev endeligt udstedt 13. januar 2016. Den primære årsag til at IASB valgte, at udstede en ny standard var, at IAS 17 har været mødt med kritik for, at operationel- og finansiell leasing skulle indregnes forskelligt. Begge former for leasing overfører egentlig brugsretten til leasingtager, hvorfor mange har ment, at operationel leasing skal sidestilles med finansiell leasing og dermed indregnes i balancen.

Den nye standard IFRS 16 lægger op til, at operationel leasing sidestilles med finansiell leasing og at den derfor skal indregnes i balancen³⁸.

9.2 Formål

IFRS 16 beskriver principperne for indregning, måling, præsentation og noteoplysninger på leasing. Formålet er, at sikre at leasingtager præsenterer informationerne i et sådan omfang, at dette giver et retvisende billede af virksomhedens leasing. Denne information giver basis for regnskabsbrugerne til at vurdere, hvilken effekt leasing har på en virksomheds økonomiske position, økonomiske præstation og dennes likviditet³⁹.

9.3 Omfang

Standarden er gældende for alt leasing inklusiv fremleje, hvor brugsretten er overdraget med undtagelse af følgende⁴⁰:

- (a) Leases to explore for or use minerals, oil, natural gas and similar non-regenerative resources;

---

³⁸ Discussion Paper DP/2009/1, s. 12.

³⁹ IFRS 16, pkt. 1.

⁴⁰ IFRS 16, pkt. 3.

- (b) Leases of biological assets within the scope of IAS 41 Agriculture held by a lessee;
- (c) Service concession arrangements within the scope of IFRIC 12 Service concession Arrangements;
- (d) Licences of intellectual property granted by a lessor within the scope of IFRS 15 Revenue from Contracts with Customers; and
- (e) rights held by a lessee under licensing agreements within the scope of IAS 38 Intangible Assets for such items as motion picture films, video recordings, plays, manuscripts, patents and copyrights.

9.4 Identifikation af leasing

Ved begyndelse af en leasingaftale skal virksomheden foretage en vurdering af, om der er tale om en leasingaftale, eller om kontrakten indeholder et element af leasing. Der er tale om en leasingaftale eller et element af leasing, såfremt brugsretten af et aktiv overgår til leasingtager i en given periode mod betaling af leasingydelse⁴¹.

For at vurdere om ejendomsretten for et aktiv overdrages til køber i en given periode, skal virksomheden vurdere, gennem brugsperioden, om den har begge af følgende punkter opfyldt i kontrakten⁴²:

- Leasingtager drager væsentlige fordele af de økonomiske fordele ved brug af det leasede aktiv i den aftalte periode.
- Leasingtager har retten til at bestemme brugen af aktivet i den aftale periode.

Der lægges dermed vægt på, at der i forbindelse med identifikation af en leasing aftale skal fokuseres på substansen i kontrakten, og ikke kun de kontraktuelle forhold i kontrakten.

---

⁴¹ IFRS 16, pkt. 9.

⁴² IFRS 16, pkt. B9.

9.5 Identifikation af et aktiv

Et aktiv er identificeret, når det specifikt er omtalt i kontrakten ved f.eks. et serienummer. Dog kan et aktiv også identificeres indirekte ved, at det i kontrakten fremgår, at der kun er tale om ét aktiv, der er stillet til rådighed⁴³.

Der er ikke tale om et identificeret aktiv, såfremt leasinggiver har væsentlig ret til at substituere aktivet under hele perioden. Leasinggiver har kun væsentlig ret til at substituere aktivet, såfremt følgende betingelser er opfyldt⁴⁴:

- a) Leasinggiver har praktisk mulighed for at udskifte til alternative aktiver gennem leasingperioden.
- b) Leasinggiver kan opnå økonomiske fordele ved muligheden for at udskifte aktivet. F.eks. hvis de økonomiske fordele i forbindelse med udskiftningen af aktivet overstiger dets omkostninger i forbindelse med udskiftningen.

I tilfælde af, at leasinggiver har mulighed for, eller er forpligtet til at udskifte aktivet på et bestemt tidspunkt eller på baggrund af på en særlig begivenhed, så er der ikke tale om væsentlig ret til at substituere aktivet⁴⁵.

Virksomhedens vurdering af om hvorvidt leasinggiver har ret til at substituere aktivet, skal ske ved indgåelsen af kontrakten. Virksomheden skal ikke inkludere overvejelser om fremtidige begivenheder der med stor sandsynlighed ikke kan forventes at ville indtræffe. Disse fremtidige begivenheder kan f.eks. være en aftale med en fremtidig kunde, hvor kunden betaler en ydelse, som overstiger den normale markedsydelse.

Hvis det for leasingtager ikke er muligt at vurdere, om leasinggiver har en væsentlig ret til at udskifte aktivet, skal leasingtager antage, at leasinggiver ikke har væsentlig ret til at udskifte aktivet.

9.6 Retten til at opnå økonomiske fordele af aktivet

For at kunne kontrollere anvendelsen af aktivet skal leasingtager have retten til de væsentlige økonomiske fordele for brugen af aktivet gennem hele perioden. Leasingtager kan opnå

---

⁴³ IFRS 16, pkt. B13

⁴⁴ IFRS 16, pkt. B14.

⁴⁵ IFRS 16, pkt. B15.

økonomiske fordele direkte og indirekte på mange måder, f.eks. ved at benytte aktivet eller lease aktivet til en tredjepart⁴⁶.

Ved vurderingen af om leasingtager opnår retten til de væsentlige økonomiske fordele, skal der lægges vægt på de økonomiske fordele, som opstår ved brug af aktivet inden for den aftalte brugsret i kontrakten, f.eks. hvis det i leasingkontrakten fremgår, at leasingtagers brugsret af en bil er begrænset til at omfatte kørsel inden for et bestemt antal af kilometer. Her skal leasingtager kunne vurdere de økonomiske fordele inden for den aftale kilometerbegrænsning og ikke derudover⁴⁷.

Hvis det i kontrakten er aftalt, at leasingtager er forpligtet til at betale leasinggiver eller anden tredjepart for en del af de pengestrømme afledt ved brug af aktivet, skal disse ligeledes anses som værende en del af de økonomiske fordele. F.eks., hvis leasingtager er forpligtet til at betale en procentdel af et salg for benyttelse af et butiksareal, betyder det ikke, at denne forpligtelse er ens betydning med, at leasingtager ikke kan opnå væsentlige økonomiske fordele ved brug af dette butiksareal. Dette skyldes, at pengestrømmene bliver anset som økonomiske fordele, som leasingtager opnår ved benyttelse af butiksarealet og en del af disse pengestrømme betales dermed til leasinggiver som et vederlag for retten til at bruge butiksarealet⁴⁸.

9.7 Retten til at bestemme brugen af aktivet

Den anden betingelse der gælder for at vurdere, om ejendomsretten for aktivet er overdraget til leasingtager, er, at denne skal have retten til at bestemme brugen af aktivet. Leasingtager har retten til at bestemme brugen af aktivet, såfremt følgende er gældende⁴⁹:

- Leasingtager har retten til at bestemme, hvordan og til hvilket formål aktivet skal bruges gennem hele leasingperioden.
- De relevante beslutninger om hvordan og til hvilket formål aktivet skal bruges er foruddefineret.
- Leasingtager har retten til at operere over aktivet gennem hele leasingperioden, uden at leasinggiver har ret til at ændre operationsinstruksen fastsat af leasingtager.

---

⁴⁶ IFRS 16, pkt. B21.

⁴⁷ IFRS 16, pkt. B22.

⁴⁸ IFRS 16, pkt. B23.

⁴⁹ IFRS 16, pkt. B24.

- Leasingtager har designet aktivet på en måde, som forudsætter, hvordan og til hvilket formål aktivet skal bruges gennem leasingperioden.

For at der skal være tale om, at leasingtager har retten til at bestemme over, hvordan og til hvilket formål aktivet skal bruges i leasingperioden, skal det i kontrakten fremgå, at leasingtager har retten til at ændre, hvordan og til hvilket formål aktivet skal bruges i leasingperioden⁵⁰.

9.8 Leasingperioden

Leasingtager skal fastsætte leasingperioden som den uopsigelige periode af leasingkontrakten, hvor leasingtager har ret til at anvende aktivet. Hvis leasingtager med rimelig sandsynlighed forventer, at anvende option om forlængelse af leasingaftalen efter udløb skal denne periode ligeledes medtages. Omvendt, skal leasingperioden forkortes, hvis det med rimelig sandsynlighed forventes at leasingtager anvender option om at afbryde leasingkontrakten før tid⁵¹.

Ved vurdering af om leasingtager med rimelig sandsynlighed anvender muligheden for option til enten at forlænge eller opsig leasingaftalen, skal alle relevante fakta og forhold, der skaber økonomisk motivation for at henholdsvis forlænge eller opsig leasingaftalen medtages⁵².

Endvidere skal leasingtager revurdere leasingperioden hvis der med rimelig sandsynlighed anvendes option om enten at forlænge eller opsig leasingaftalen. Rimelig sandsynlighed defineres som eksistensen af enten en betydelig begivenhed eller en betydelig ændring i omstændigheder, som er indenfor leasingtagers kontrol, og som påvirker sandsynligheden for at anvende option⁵³.

Leasingtager skal ligeledes revurdere leasingperioden, hvis der forekommer en ændring i den uopsigelige periode af leasingkontrakten. En ændring af den uopsigelige periode kan f.eks. være begrundet i, at leasingtager anvender en option, som ikke tidligere har været

---

⁵⁰ IFRS 16, pkt. B25.

⁵¹ IFRS 16, pkt. 18.

⁵² IFRS 16, pkt. 19.

⁵³ IFRS 16, pkt. 20.

inkluderet i den fastlagte leasingperiode, eller hvis leasingtager ikke anvender en option, som tidligere har været inkluderet i den fastlagte leasingperiode⁵⁴.

9.9 Indregning

Når det med udgangspunkt i ovennævnte definitioner er blevet vurderet, at der er tale om en leasingkontrakt, skal der indregnes henholdsvis et aktiv og et passiv i balancen. Der skal indregnes et leasingaktiv, også kaldet 'right of use asset', og deraf en forpligtelse under passiverne⁵⁵.

9.10 Leasingaktiv

Leasingaktivet skal ved første indregning ske til kostpris. Kostprisen indeholder følgende⁵⁶:

- Beløbet svarende til den første indregning af forpligtelsen (nærmere herom i nedenstående afsnit)
- Eventuelle betalinger foretaget før eller ved ikrafttrædelsen af leasingkontrakten fratrukket incitamentsfordele modtaget fra leasinggiver
- Eventuelle direkte omkostninger afholdt i forbindelse med indgåelsen af leasingkontrakten
- Et estimat over omkostninger afholdt af leasingtager i forbindelse med nedlæggelse, bortskaffelse og reetablering af det underliggende aktiv, medmindre omkostningerne er opstået i forbindelse med produktion af lager.

Leasingaktivet skal efterfølgende måles til kostpris, fratrukket af- og nedskrivninger, og justeret for eventuel genmåling af leasingforpligtelsen. Leasingtager skal anvende IAS 16 – materielle anlægsaktiver, til at beregne afskrivninger på leasingaktivet, og IAS 36 – nedskrivninger af aktiver, skal anvendes for at kunne fastsætte, om leasingaktivet er nedskrevet, og om der er et behov for nedskrivninger⁵⁷.

---

⁵⁴ IFRS 16, pkt. 21.

⁵⁵ IFRS 16, pkt. 22.

⁵⁶ IFRS 16, pkt. 24.

⁵⁷ IFRS 16, pkt. 29.

Såfremt virksomheden anvender dagsværdi modellen jf. IAS 40 – investeringsejendomme til sine investeringsejendomme, skal leasingtager også anvende denne model, til de leasingaktiver som opfylder definitionen af investeringsejendomme jf. IAS 40⁵⁸.

Hvis leasingtager benytter IAS 16 for revurdering af aktiver, kan det vælges at måle denne aktivgruppe til en revurderet værdi. Det skal bemærkes, at valget skal foretages samlet for denne aktivgruppe⁵⁹.

9.11 Leasingforpligtelse

Leasingforpligtelsen skal ved første indregning måles til nutidsværdien af leasingbetalinger, som ikke er betalt ved indgåelsen af leasingkontrakten. Leasingbetalingerne skal diskonteres ved brug af den rentesats, som er defineret i leasingkontakten, hvis denne let kan identificeres. Såfremt denne rente ikke nemt kan fastsættes, skal leasingtager benytte sig af dagslånerenten⁶⁰.

Ved efterfølgende måling skal leasingtager måle leasingforpligtelsen ved at forøge den bogførte værdi således, at forpligtelsen reflekterer de påløbne renter. Den bogførte værdi skal reduceres i takt med leasing ydelserne betales. Såfremt der sker ændringer i leasingkontraktens vilkår eller de variable leasingydelser, skal leasingtager foretage en revurdering af leasingforpligtelsen⁶¹.

9.12 Revurdering af leasingforpligtelsen

Leasingtager skal revurdere leasingforpligtelsen således, at denne reflekterer ændringerne på leasingydelserne. Ændringen som forekommer ved revurdering af leasingforpligtelsen, skal bogføres som en ændring til leasingaktivet under aktiverne. Hvis den bogførte værdi af aktivet er reduceret til nul, og der stadigvæk skal foretages yderligere reduktion af leasingforpligtelsen, skal enhver reduktion i stedet indregnes i resultatopgørelsen⁶².

---

⁵⁸ IFRS 16, pkt. 34.

⁵⁹ IFRS 16, pkt. 35.

⁶⁰ IFRS 16, pkt. 26.

⁶¹ IFRS 16, pkt. 36.

⁶² IFRS 16, pkt. 39.

Leasingtager skal revurdere leasing forpligtelsen ved tilbagediskontering ved brug af en re-vurderet diskonteringsrate hvis:

- Der er en ændring i leasingperioden, eller
- Der er en ændring i vurderingen af, om en option vil blive brugt til at købe aktivet.

Leasingtager skal revurdere leasingforpligtelsen ved at foretage en ny tilbagediskontering, hvis:

- Der er ændringer i de forventede betalinger for restværdigarantier, eller
- Der er ændringer i de fremtidige leasingydelse, som er resultatet af en ændring i en rate eller indeks.

9.13 Præsentation

Leasingtager skal præsentere følgende i enten regnskabet eller i noterne⁶³:

- Leasingaktivet skal præsenteres særskilt fra andre aktiver. Hvis leasingtager ikke præsenterer leasingaktivet særskilt i regnskabet, skal leasingtager i stedet præsentere leasingaktivet på følgende måde:
  - 1) Inkludere leasingaktivet i den samme regnskabspost som de øvrige aktiver hvis de var ejet
  - 2) Oplyse i noterne hvilken regnskabspost der inkluderer leasingaktivet.
- Leasingforpligtelsen skal præsenteres særskilt fra andre forpligtelser. Hvis leasingtager ikke præsenterer forpligtelsen på en særskilt regnskabspost i regnskabet, skal der i stedet oplyses om, hvilken regnskabspost forpligtelsen er indregnet under.

Det skal pointeres, at ovenstående præsentation ikke gælder leasingaktiver, som opfylder definitionen på investeringsejendomme. Disse skal præsenteres i regnskabet som investeringsejendomme⁶⁴.

---

⁶³ IFRS 16, pkt. 47.

⁶⁴ IFRS 16, pkt. 48.

Renteudgifter på leasingforpligtelsen skal indregnes særskilt fra afskrivninger på leasingaktivet. Renteomkostninger på leasingforpligtelsen skal indregnes som finansielle omkostninger, og afskrivningerne på leasingaktivet skal indregnes under regnskabsposten afskrivningerne⁶⁵.

Leasingtager skal også medtage leasing transaktioner i pengestrømsopgørelsen⁶⁶.

9.14 Noteoplysninger

Noteoplysningerne skal sammen med oplysningerne i regnskabet og i pengestrømsopgørelsen gøre regnskabsbruger i stand til at vurdere, hvilken effekt leasing har på virksomhedens finansielle position, præstation og pengestrømme⁶⁷.

Leasingtager skal noteoplyse om informationer relateret til leasing i en separat note eller i en separat sektion i årsrapporten. Dog skal virksomheden være opmærksom på, at der ikke bliver gengivet informationer i årsrapporten⁶⁸.

Virksomheden skal i årsrapporten noteoplyse følgende beløb⁶⁹:

- a) Beløbet for afskrivningerne for leasingaktivet som fordeles på de underliggende aktivklasser
- b) Renteomkostninger på leasinggælden
- c) Omkostningen relateret til den kortvarige leasing som indregnes i resultatopgørelsen. Omkostningen skal ikke indeholde omkostningerne relateret til den del af den kortvarige leasing, som omfatter en leasingperiode på en måned eller mindre end en måned
- d) Omkostningen relateret til leasing af lavværdi aktiver. Omkostningen skal ikke omfatte omkostningerne relateret til kortvarig leasing af lavværdi aktiver
- e) Omkostningen relateret til betaling af de variable leasing ydelser, som ikke er inkluderet i målingen af leasingforpligtelsen
- f) Indtægter fra fremleje af leasingaktiver
- g) De totale udgående pengestrømme afledt af leasingaftaler
- h) Tilgange på leasingaktiver

---

⁶⁵ IFRS 16, pkt. 49.

⁶⁶ IFRS 16, pkt. 50.

⁶⁷ IFRS 16, pkt. 51.

⁶⁸ IFRS 16, pkt. 52.

⁶⁹ IFRS 16, pkt. 53.

- i) Gevinst og tab afledt fra 'sale and leaseback' transaktioner
- j) Det bogførte værdi af leasingaktiver på regnskabsårets afslutning fordelt på klasser af aktiver.

Virksomheden skal oplyse om ovenstående i en tabelform medmindre et andet format vurderes til at være mere retvisende. Beløbene som noteoplyses skal indeholde de omkostninger, som leasingtager har inkluderet i den bogførte værdi for et andet aktiv i regnskabsåret⁷⁰.

Virksomheden skal endvidere oplyse om beløbet af dennes forpligtelser, som er relateret til kortfristede leasingaftaler, såfremt virksomhedens portefølje af kortfristede leasingaftale på skæringsdatoen er forskellig fra porteføljen af kortfristede leasingaftaler i løbet af året⁷¹.

Hvis leasingaktivet opfylder definitionen på en investeringsejendom, skal virksomheden anvende kravene til noteoplysninger i IAS 40. Hvis leasingaktiverne revurderes jf. IAS 16 skal virksomheden anvende kravene til noteoplysninger jf. IAS 16⁷².

I tillæg til ovenstående oplysninger skal virksomheden oplyse om sine leasingaktiviteter således, at regnskabsbruger kan vurdere effekten af leasing på virksomhedens finansielle position, præstation og pengestrømme. Disse yderligere informationer kan f.eks. omfatte⁷³:

- Arten på leasingaktiviteterne.
- Eventuelle fremtidige betalinger som ikke er reflekteret af den indregnede leasingforpligtelse, f.eks. de variable leasingbetalinger og forlængelses- og opsigelsesoptioner.

---

⁷⁰ IFRS 16, pkt. 54.

⁷¹ IFRS 16, pkt. 55.

⁷² IFRS 16, pkt. 56.

⁷³ IFRS 16, pkt. 59.

10. Komparativ analyse – IFRS 16 vs IAS 17

Leasing spiller en større og større rolle som finansiering for virksomhederne i hele verden. Set i lyset af dette er det vigtigt, at indregning af leasing opfylder regnskabsbrugernes informationsbehov, og at årsrapporten giver et retvisende billede af virksomhedens leasingaktiviteter. Den tidligere standard, IAS 17, har været mødt af kritik af mange især for dennes regnskabsmæssige behandling af operationel leasing. IASB har i den forbindelse i en længere årrække haft leasing på deres agenda for at imødekomme kritikken af den daværende standard, hvilket resulterede i udstedelsen af den nye standard, IFRS 16⁷⁴.

Der er i rapportens tidligere kapitler blevet redegjort for henholdsvis IAS 17 og IFRS 16. På baggrund af dette vil der blive analyseret på de vigtigste forskelle på de to leasingstandarder. Endvidere vil det blive vurderet, om implementeringen af den nye standard har elimineret de væsentligste kritikpunkter af den tidligere standard.

I de følgende afsnit vil de væsentligste forskelle på de to standarder blive gennemgået. Gennemgangen vil for læserens overblik blive gennemgået i samme rækkefølge som redegørelsen af de to standarder jf. ovenstående afsnit.

10.1 Identifikation af en leasingaftale

Ved implementeringen af den nye standard er der opstået en ny definition af leasing. Dog, er den nye definition tæt på den tidligere, men der eksisterer stadig visse forskelle.

IAS 17 lægger vægt på, at leasingtager opnår retten til at 'bruge' aktivet, mens IFRS 16 lægger vægt på, hvorvidt leasingtager har retten til 'kontrollere' aktivet. Derudover er der tilføjet et nyt begreb i definitionen af IFRS 16, som er, at der skal være et 'identificeret aktiv'.

Der er efter IAS 17 tale om, at en kontrakt indeholder et element af leasing, såfremt leasingtager har retten til at bruge aktivet. IFRS 16 fastsætter, om en kontrakt indeholder leasing på basis af, om leasingtager har retten til at kontrollere aktivet. På størstedelen af kontrakterne forventes det ikke at ændringen af definitionen vil have en stor forskel på konklusionen om, hvorvidt disse indeholder leasing eller ikke. Generelt vil en identificeret leasingkontrakt under IAS 17 også være en leasingkontrakt under IFRS 16. Den nye definitionen resulterer

---

⁷⁴ Project summary and feedback statement January 2016, s. 3.

i, at omfanget af IFRS 16 ikke inkluderer en række servicekontrakter som under IAS 17 blev betragtet som leasingkontrakter⁷⁵. Når virksomheden implementerer IFRS 16, er den ikke forpligtet til at revurdere, hvorvidt eksisterende kontrakter indeholder leasing. Leasingkontrakter og servicekontrakter ses ofte kombineret i en kontrakt, men den regnskabsmæssige behandling af disse to kontrakter er vidt forskellige. Servicekontrakter skal ikke indregnes i balancen i modsætning til leasing under IFRS 16⁷⁶.

IFRIC 4 som er en del af IAS 17, fastsætter hvornår en kontrakt indeholder leasing. Udover ovennævnte forhold vedrørende brugsretten foreskriver IFRIC 4, at der skal være tale om et specifikt aktiv. Denne definition afviger ikke meget fra definitionen i IFRS 16, hvor aktivet specifikt skal omtales i kontrakten ved f.eks. et serienummer, eller indirekte ved, at det i kontrakten fremgår, at der kun er tale om et aktiv, der er stillet til rådighed. Imens det for IAS 17 gjaldt at brugsretten af aktivet skal være overgået til leasingtager, gælder dette forhold ikke for IFRS 16 ved identifikation af et aktiv. Under IFRS 16 gælder det, at aktivet skal være specifikt omtalt i kontrakten, og leasinggiver ikke har væsentlig ret til at substituere aktivet under hele leasingperioden, og kan opnå økonomiske fordele ved udskiftningen. I praksis kan denne vurdering for leasingtager være kompliceret eller umulig at foretage. Dette skyldes, at det typisk ikke fremgår af leasingkontrakten, om det er praktisk muligt for leasinggiver at udskifte aktivet i perioden, og om denne kan opnå økonomiske fordele heraf.

10.2 Klassifikation af leasing

Implementeringen af IFRS 16 eliminerer klassifikationen af leasing som enten operationel eller finansiell leasing jf. IAS 17. I stedet behandles alt leasing i overensstemmelse med klassifikation under finansiell leasing jf. IAS 17. Leasing skal under IFRS 16 behandles ved at indregne nutidsværdien af leasingydelserne som et leasingaktiv, og tilsvarende skal der indregnes en forpligtelse, som repræsenterer virksomhedens forpligtelse til at betale de fremtidige leasingydelser. Der gælder undtagelser for leasingtager med henblik på indregning af aktiver og passiver for kortvarige leasingkontrakter (leasing for under 12 måneder eller mindre) og leasing af 'low-value' aktiver (f.eks. leasing af en bærbar pc)⁷⁷.

---

⁷⁵ KPMG – IFRS 16 Leases – a more transparent balance sheet – first impressions January 2016, s. 3.

⁷⁶ Deloitte – IFRS – Introduktion til de internationale regnskabsstandarder 2018, s. 167.

⁷⁷ Deloitte – IFRS – Introduktion til de internationale regnskabsstandarder 2018, s. 159.

I 2015 estimerede man, at børsnoteret selskaber i USA kan have leasing for US\$1.25 trillio-
ner som ikke indregnes i balancen. Dette billede har ledt til en større kritik af den tidligere
standard IAS 17, hvor den operationelle leasing ikke var indregnet i balancen. Den mang-
lende information om leasing på balancen betød, at det ikke var muligt for investorer og
analytikere at foretage en præcis sammenligning mellem virksomheder, som låner for at
købe aktiver, og de som leaser aktiver.

Blandt kritikpunkterne af IAS 17 nævnes at mange regnskabsbrugere mente at operationel
leasing giver anledning til aktiver og passiver, som skal indregnes i årsrapporten. Dette kri-
tikpunkt kan betragtes som værende løst som følge af, at operationel leasing skal indregnes
i balancen. Derudover betød eksistensen af to forskellige modeller for indregning af leasing
(finansiel og operationel leasing), at ens transaktioner kunne blive indregnet vidt forskelligt.
Dette reducerer sammenligneligheden for regnskabsbrugere. Denne problemstilling be-
trages også som løst da der under IFRS 16 kun gælder en model for indregning af leasing.

Endvidere har IAS 17 været kritiseret for at give muligheder til at strukturere leasingkontrak-
ter således, at der kan opnås en mulighed for en given klassifikation⁷⁸. Hvis leasing klassi-
ficeres som operationel leasing opnår leasingtager ressourcer som ikke indregnes i balan-
cen, hvilket kan være vanskeligt for regnskabsbruger at forstå. Regnskabsaflægger og re-
visor har desuden kritiseret IAS 17 for dennes kompleksitet. Kritikken har særligt gået på
definitionen af, hvornår der er tale om henholdsvis finansiel eller operationel leasing. Dette
har medvirket til subjektive skøn foretaget af regnskabsaflæggere. Begge af disse kritikpun-
ker betragtes ligeledes som værende løst da der ikke længere vil eksistere incitament,
som medvirker til subjektive skøn.

Det har været diskuteret, om IAS 17 har været begrebsmæssig fejlbehæftet. Årsagen er, at
leasingtager opnår retten til at bruge det leasede aktiv, hvilket ifølge IASB opfylder definiti-
onen på et aktiv. Ligeledes opnår leasingtager forpligtelser, da den er forpligtet til at betale
fremtidige leasingydelse som ifølge IASB opfylder definitionen på et passiv⁷⁹. Det vurderes
at være løst ved implementeringen af IFRS 16.

---

⁷⁸ Discussion Paper DP/2009/1, s. 14.

⁷⁹ Discussion Paper DP/2009/1, s. 15

10.3 Leasingperioden

Leasingperioden er under IAS 17 defineret som den uopsigelige periode, hvor leasingtager har forpligtet sig til at anvende aktivet. Derudover indgår også den periode, hvor leasingtager vælger at anvende option til henholdsvis at forkorte eller forlænge leasingkontrakten. Denne definition svarer tilnærmelsesvis til definitionen af leasingperioden under IFRS 16.

Der er dog blevet tilføjet et nyt element i fastlæggelsen af leasingperioden, som går ud på, at leasingperioden løbende skal revurderes. Det er i forbindelse med udarbejdelsen af den nye standard blevet diskuteret, om der skal være krav om revurdering af leasingkontrakter efter første indregning, og særligt om denne revurdering vil have en effekt på indregningen af aktiver og passiver. Under IAS 17 var der ikke krav om revurdering af leasingperioden, medmindre specifikke forhold var mødt. Dette forhold medførte, at den første indregning af aktiver og passiver i de fleste tilfælde ikke blev justeret for ændringer, hvis der opstod en eventuel ændring i leasingperioden.

IASB har vurderet, at et krav om revurdering af leasingperioden på balancedagen giver regnskabsbrugere mere retvisende information om en virksomheds leasingaktiviteter⁸⁰. En leasingperiode kan være på mange år, særligt ved leasing af ejendomme. Ved brug af en leasingperiode baseret på antagelser fra flere år tilbage kan dette være misvisende for regnskabsbrugere. Det skal dog påpeges, at det i praksis vil være mere kompleks og omkostningstungt for regnskabsaflægger ved kravet om revurdering af leasingperioden.

10.4 Løbende regulering af leasingforpligtelsen

Det er et krav under IFRS 16, at leasingtager skal revurdere leasingforpligtelsen årligt. Dette krav vil medføre, at der kan forekomme ændringer i den bogførte værdi af leasingforpligtelsen.

Ved leasingperiodens start skal leasingtager indregne leasingforpligtelsen til nutidsværdien af de fremtidige leasingydelse. Det næste år og herefter skal leasingforpligtelsen justeres således, at den afspejler de påløbne renter og afdrag. Ydermere, skal leasingforpligtelsen revurderes såfremt der anvendes option til at forlænge eller forkorte leasingkontrakten. Når

---

⁸⁰ Discussion Paper DP/2009/1, s. 60.

der anvendes optioner som dermed resulterer i en ændring af leasingforpligtelsen, skal leasingtager også regulere leasingaktivet⁸¹.

En revurdering af leasingaktiver- og passiver vil resultere i, at årsrapporten vil give et mere retvisende billede af virksomhedens leasingaktiviteter, idet årsrapporten hvert år afspejler ledelsens estimater. I relation til begrebsrammen vurderes det at kravet vil bidrage til aktualiteten i den finansielle rapportering. Det vil f.eks. give en investor et mere nøjagtigt grundlag for dennes overvejelser om en eventuel investering i virksomheden⁸².

Dog vurderes det at virksomhederne vil bruge mange ressourcer på revurderingen sammenlignet med IAS 17, hvor der ikke var krav om revurdering, idet der ikke var krav om, at den operationelle leasing skulle indregnes i balancen. Det har særligt konsekvenser for de virksomheder, som har krav om kvartals- og halvårs rapporteringer, da de nu skal revurdere leasingperioden på kontrakter flere gange om året.

10.5 Leasingkontrakter på aktiver med lav værdi

IFRS 16 kræver ikke, at virksomheder indregner leasingkontrakter, som har en lav værdi, f.eks. leasing af aktiver, som har en værdi på størrelsesordenen US\$ 5,000 eller derunder⁸³. Når virksomheden bruger denne undtagelse, skal den i stedet indregne leasingydelse for leasing af aktivet som en omkostning i resultatopgørelsen under hele leasingperioden. Dette kan sidestilles med reglerne for indregning af operationel leasing under IAS 17.

Undtagelsen vurderes til at være mest fordelagtig for mindre selskaber. Selvom leasing af aktiver med lavere værdi samlet set vil være uvæsentlige, vil især mindre selskaber drage fordele af ikke at skulle demonstrere, at disse aktiver er uvæsentlige. Dette skyldes at det er sandsynligt, at mindre selskaber med en beskeden balancesum vil bruge flere omkostninger til at dokumentere, at leasing af aktiver med lav værdi er uvæsentlig på total basis sammenlignet med større virksomheder med en væsentlig større balancesum.

Der er foretaget en undersøgelse af tretusinde små- og mellemstore selskaber relateret til deres brug af leasing. I undersøgelsen fremgår det, at disse virksomheder leaser en bred

---

⁸¹ PWC – Leasing efter IFRS, s. 39.

⁸² Discussion Paper DP/2009/1, s. 63.

⁸³ Deloitte - Introduktion til de internationale regnskabsstandarder 2018, s. 159.

vifte af udstyr, herunder kontorudstyr, bærbar pc og mobiltelefoner. Disse aktiver er kvalificerede til at blive kategoriseret som aktiver med lav værdi⁸⁴.

10.6 Leasingkontrakter på kort tid

Under IFRS 16 kan leasingtager undlade at indregne leasingkontrakter med en varighed på 12 måneder eller derunder. I stedet kan virksomheden ganske enkelt indregne leasingydelser i resultatopgørelsen i takt med, at de forfalder. Denne form for indregning kan sidestilles med metoden for indregning for operationel leasing under IAS 17⁸⁵.

IASB har i forbindelse med ovenstående undtagelse lagt vægt på, at omkostningerne forbundet med indregning og måling af de kortfristede leasingaftaler i balancen opvejer fordelene⁸⁶. Derfor vurderes det mere passende at indregne disse kontrakter i resultatopgørelsen jf. ovenstående beskrivelser.

Dog kan undtagelsen medføre, at regnskabsbrugernes behov ikke bliver opfyldt, idet der kan være tale om mange kortfristede leasingaftaler, som kan resultere i væsentlige leasingaktiver- og forpligtelser. Endvidere kan denne undtagelse give virksomhederne incitament til at strukturere sin leasingaftaler således, at disse falder inden for kategorien kortfristede leasingaftaler.

10.7 Noteoplysninger

Formålet med noteoplysningerne under IFRS 16 er, at give oplysninger til regnskabsbrugere så de er i stand til at forstå, hvilken påvirkning virksomhedens leasingaktiviteter har på virksomhedens økonomiske stilling, præstation og pengestrømme. Baseret på undersøgelser foretaget af IASB fremgår det, at nogle af notekravene under den tidligere standard var unødvendig lange, og bidrog ikke til de informationer, som investorer efterspurgte. På baggrund af disse undersøgelser har IASB udarbejdet notekravene for at efterkomme regnskabsbrugernes efterspørgsel således, at virksomheden kun oplyser de informationer som efterspørges. Endvidere har IASB forsøgt at udarbejde notekravene på en sådan måde, at

---

⁸⁴ IFRS 16 – Effect Analysis January 2016, s. 19.

⁸⁵ Deloitte - Introduktion til de internationale regnskabsstandarder 2018, s. 159

⁸⁶ IFRS 16 – Effect Analysis January 2016, s. 38.

det øger sammenligheden mellem virksomhedens noteoplysninger, hvilket også var en del af de væsentlige kritikpunkter af den tidligere standard⁸⁷.

De specifikke notekrav under IFRS 16 og IAS 17 er beskrevet i tidligere afsnit hvorfor disse ikke gennemgås nærmere i dette afsnit.

Der er i bilag 14.3 opstillet en oversigt over samtlige notekrav i henholdsvis IFRS 16 og IAS 17. På oversigten kan det ses, at nogle af kravene under IFRS 16 minder om kravene under IAS 17 – finansiel leasing. Noteoplysningerne opdeles mellem henholdsvis obligatorisk information og yderligere virksomhedsspecifikke informationer. De obligatoriske informationer vedrører det som regnskabsbrugere ønsker at se for alle væsentlige leasingaktiviteter. Specifikke informationer vedrører de informationer, hvor virksomhederne benytter professionel dømmekraft til at fastsætte hvilken yderligere information det kræves for, at regnskabsbrugere kan forstå virksomhedens leasingaktiviteter.

Der er dog kommet flere oplysningskrav under IFRS 16, idet der er kommet nye og flere definitioner i den nye standard. Heriblandt kan nævnes leasingydelse på kortidskontrakter, leasingydelse på leasingaktiver med lav værdi og de variable leasingydelse. Disse informationer er obligatoriske at oplyse, da de ikke er indregnet som en del af leasingforpligtelsen. Leasingydelse på kortidskontrakter og leasingkontrakter på aktiver med lav værdi skal ikke indregnes i balancen, idet omkostningen opvejer nytteværdien for regnskabsbrugere⁸⁸. Det kan dog diskuteres, hvorvidt omkostningen relateret til de yderligere notekrav er så tung, så leasingtager i stedet kan indregne disse kontrakter i balancen sammen med de andre leasingkontrakter. Det vurderes ikke at være tilfældet, idet notekravene for disse kontrakter vurderes til at være simple.

Endvidere er der tilføjet et krav om at oplyse de totale udgående pengestrømme som følge af leasing af aktiver. Denne oplysning har tidligere været efterspurgt af mange regnskabsbrugere, idet informationen ikke fremgår af pengestrømsopgørelsen i årsrapporten⁸⁹.

---

⁸⁷ Comment letter summary – main issues - IASB/FASB Meeting January 2011.

⁸⁸ IFRS 16 – Effect Analysis January 2016, s. 19.

⁸⁹ IFRS 16 – Project Summary and Feedback Statement January 2016, s. 5.

Endeligt, er der tilføjet kravet om oplysning om specifikke informationer om virksomhedens leasing såfremt de allerede oplyste informationer ikke er tilstrækkelige for regnskabsbrugere til at vurdere effekten af leasing for virksomheden. Virksomheden skal benytte professional dømmekraft ved vurderingen af om der kræves yderlige noteoplysninger.

Den yderligere information kan være information om variable leasingydelser. F.eks. hvis virksomheden har indgået mange leasingkontrakter med variable leasingydelser, hvor der er en risiko for ydelsernes variabilitet i fremtiden. Variabiliteten er ikke indregnet i leasingforpligtelsen⁹⁰. Denne information er nødvendig for, at regnskabsbruger kan forstå, hvilken effekt leasing har for virksomhedens finansielle rapportering.

10.8 Effekt på leasingtagers årsrapport

10.8.1 Balancen

I forlængelse af gennemgangen af de væsentligste ændringer mellem den nuværende og tidligere standard vil der blive gennemgået de væsentligste ændringer på årsrapporten.

Da IFRS 16 kræver indregning af leasing i balancen, vil virksomhedens aktiver og forpligtelser stige. Effekten af stigningen vil være størst hos de virksomheder, som har haft større aktiviteter inden for operationel leasing⁹¹.

Under IAS 17 faldt egenkapitalen med de leasingydelser, der var indregnet som omkostninger i resultatopgørelsen. Ved IFRS 16 vil den bogførte værdi af leasingaktivet falde hurtigere end den bogførte værdi af leasingforpligtelsen. Dette skyldes at leasingaktivet afskrives over en lineær periode, hvor leasingforpligtelsen reduceres med de betalte leasingydelser og forøges med de påløbne renter. Det betyder, at leasingaktivet og forpligtelsen starter og slutter på det samme beløb, men værdien af leasingaktivet vil være lavere end forpligtelsen gennem leasingperioden. Som udgangspunkt vil denne effekt medføre et fald i egenkapitalen sammenlignet med IAS 17. Faldet vurderes ikke som væsentlig for leasingtagers årsrapport.

---

⁹⁰ Deloitte - Introduktion til de internationale regnskabsstandarder 2018, s. 160.

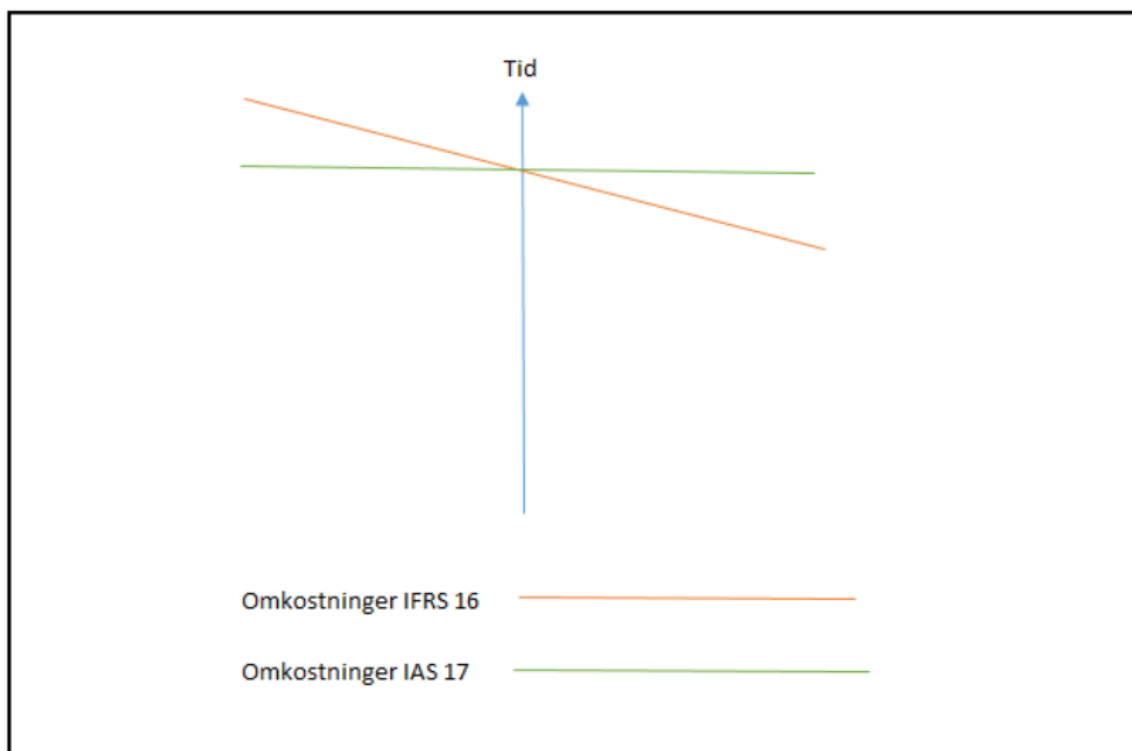
⁹¹ IFRS 16 – Effect Analysis January 2016, s. 42.

10.8.2 Resultatopgørelsen

Gennem leasingperioden vil de individuelle omkostninger være de samme ved IFRS 16 som under IAS 17. Dog vil de årlige omkostninger være forskellige i hver rapporteringsperiode.

Under IAS 17 var omkostningerne i hver periode de samme gennem hele leasingperioden med undtagelse af de variable leasingydelse. Indregningen af leasingomkostningerne under IFRS 16 afhænger af længden på leasingperioden og timingen for betaling af leasingydelse. Som udgangspunkt vil renteomkostningerne og afskrivninger for leasingaktivet være højere i den første halvdel af leasingperioden sammenlignet med de lineære omkostninger under hele leasingperioden under IAS 17. Modsat vil renteomkostningerne og afskrivninger være lavere i den sidste halvdel af leasingperioden sammenlignet med de lineære omkostninger under hele leasingperioden ved IAS 17⁹².

Denne effekt skyldes at afskrivninger som udgangspunkt vil være lineære gennem hele leasingperioden, mens renteomkostninger vil falde over leasingperioden i takt med, at leasinggælden ligeledes falder. Effekten er endvidere illustreret i nedenstående figur:

Jf. egen tilvirkning

⁹² IFRS 16 – Effect Analysis January 2016, s. 44.

Ved IFRS 16 vil EBITDA blive betydelig højere sammenlignet med IAS 17, især for virksomheder som har en større leasingportefølje af operationel leasing. Dette skyldes at EBITDA under IFRS 16 ikke inkluderer omkostninger til leasing, hvorimod det inkluderer alle leasingydelse under IAS 17.

EBITDA benyttes ofte af investorer og analytikere for vurdering af virksomhedens finansielle gearing.

Derudover vil EBIT stige under IFRS 16, da det ikke inkluderer rentekomkostninger af leasingforpligtelsen, hvorimod alle omkostninger for leasing var inkluderet. EBIT bruges ofte af investorer og analytikere for at vurdere virksomhedens driftsresultat i deres analyser.

10.8.3 Nøgletal

For leasing der klassificeres som finansiell leasing under den tidligere standard er der ikke identificeret væsentlige ændringer i nøgletallene. Omvendt, vil leasing klassificeret som operationel leasing under den tidligere standard opleve større ændringer.

Stigning i virksomhedens aktiver vil blandt andet medføre et fald i aktivernes omsætnings-hastighed.

Stigningen i virksomhedens forpligtelser vil blandt andet medføre en stigning i gearing og et fald i likviditetsgraden⁹³.

Størrelsen af ændringen i nøgletallene vil afhænge af størrelsen på virksomhedens leasing portefølje for operationel leasing.

10.9 Delkonklusion

IFRS 16 blev vedtaget i 2016 af IASB med formål om at bringe leasing på balance for leasingtager. Alle virksomheder som leaser væsentlige aktiver som en del af deres forretning, vil opleve en stigning af deres balancesum herunder en stigning i deres aktiver og deres passiver. Under IAS 17 var analytikere nødsaget til at justere virksomhedens årsrapport for at vurdere, hvilken effekt leasing har. Hovedformålet med ændringerne er, at årsrapporterne bliver mere transparente og sammenlignelige. Under IFRS 16 vil analytikere for første gang

---

⁹³ IFRS 16 – Effect Analysis January 2016, s. 52.

kunne se en virksomheds egen vurdering af virksomhedens leasingaktiviteter, som er foretaget på baggrund af fastsatte regler, som alle virksomheder er forpligtet til at følge.

Den væsentligste ændring vedrører klassifikationen af operationel leasing, fra indregning i resultatopgørelsen under IAS 17 til indregning i balancen efter IFRS 16. Der er dog også ændringer til, hvordan leasingaftalen skal identificeres, fastsættelse af levetiden på leasingperioden samt yderligere notekrav.

Under IFRS findes der ikke længere to former for leasing, finansiel og operationel leasing jf. IAS 17. I stedet er der foreskrevet regler om, hvornår der er identificeret en leasingaftale. Der er tale om leasing, når det i kontrakten fremgår, at leasingtager har retten til at kontrollere aktivet. Den ændrede definition betyder endvidere, at servicekontrakter ikke længere identificeres som leasing, hvilket ikke var tilfældet under IAS 17. Servicekontrakter identificeres som udgangspunkt ikke som leasing, idet leasingtager ikke har kontrollen over det leasede aktiv. For virksomheden kan dette munde ud i, at de skal bruge ressourcer på at undersøge, hvorvidt der er tale om en service- eller leasingkontrakt. Det vurderes at der potentielt kan være risiko for at sammenligneligheden mindskes, da hver virksomhed skal bruge dømmekraft for at vurdere kontrakterne, og disse kan vurderes forskelligt. Virksomhederne kan også have incitament til at udforme kontrakterne som servicekontrakter, idet disse ikke skal indregnes i balancen, men kun i resultatopgørelsen.

Leasingperioden skal fremover revurderes hvert år med henblik på mere fokus på aktualitet. Dette var ikke et krav under IAS 17 og det vurderes, at dette krav giver regnskabsbruger et mere retvisende billede af virksomhedens leasingaktiviteter. I praksis vil det betyde, at virksomhederne skal bruge yderligere ressourcer på revurdering af deres leasingkontrakter. Det vil særligt få betydning for de virksomheder, som har krav på kvartals- og månedsvise rapportering, da de skal allokere ressourcer til revurdering af leasingperioder på kontrakterne flere gange om året.

Ligesom løbende revurdering af leasingperioden, er der også et krav om, at leasingtager løbende skal revurdere leasingforpligtelsen. Formålet med dette krav er ligeledes at give et mere retvisende billede af virksomhedens leasingaktiviteter, idet årsrapporten hvert år er opdateret med ledelsens bedste estimat af leasingforpligtelsen. Kravet vil bidrage til aktualiteten af virksomhedens finansielle rapportering. Det vurderes at virksomheden vil bruge

yderligere ressourcer på at overholde dette krav, særligt for de virksomheder som har krav om kvartals- og halvårsrapportering.

IASB har af hensyn til et 'cost-benefit' synspunkt besluttet, at virksomhederne ikke skal indregne leasingkontrakter på aktiver med lav værdi i deres balance, men i stedet i resultatopgørelsen, hvilket kan sidestilles med operationel leasing under IAS 17. Leasingkontrakter på aktiver med lav værdi defineres til at være i størrelsesordenen af US \$ 5,000 eller derunder. Denne undtagelse viser sig at være særlig gavnlig for små- og mellemstore virksomheder. I en undersøgelse viser det sig, at disse virksomheder leaser en masse småudstyr, herunder kontorudstyr, bærbar pc mv. Dette udstyr vil være kvalificeret til at blive kategoriseret som aktiver med lav værdi. Det vurderes at virksomhederne vil benytte mange ressourcer på at overholde kravene for indregning i balancen, og at omkostningerne vil opveje fordelene. Det vurderes derfor at undtagelsen vil være mest fordelagtig for mindre selskaber.

I forlængelse af ovenstående har IASB ligeledes bestemt en undtagelse til indregning af leasingkontrakter på kort tid. Leasingkontrakter på 12 måneder eller derunder skal blot indregnes i resultatopgørelsen, hvilket kan sidestilles med metoden til indregning af operationel leasing under IAS 17. IASB har også vurderet, at omkostningerne for indregning af de kortfristede leasingkontrakter vil opveje fordelene. Dog kan man argumentere for, at denne undtagelse kan resultere i en negativ effekt, idet virksomhederne kan have incitament til at udforme kortfristede leasingaftaler således, at disse ikke skal indregnes i balancen. Hvis virksomheden har mange kortfristede leasingkontrakter, kan det resultere i at regnskabsbrugers behov ikke opfyldes idet væsentlige leasingaktiver- og forpligtelser holdes udenfor.

Der er kommet yderligere notekrav under IFRS 16 sammenlignet med IAS 17. Undersøgelser viser, at mange regnskabsbruger mente, at noteoplysninger under IAS 17 var lange, og ikke bidrog til den information, som de efterspurgte. Endvidere ønsker IASB, at der skal være en række obligatoriske notekrav, som alle virksomheder skal følge, for at noteoplysningerne i årsrapporten skal være transparente og sammenlignelige. Virksomheden skal bl.a. oplyse om leasingkontrakter med lav værdi og leasingkontrakter på kort tid, idet disse ikke indregnes i balancen.

Derudover skal virksomheden oplyse de total udgående pengestrømme afledt af virksomhedens leasingaktiviteter. Hvis virksomheden har specifikke forhold, som de på baggrund

af deres professionelle dømmekraft vurderer, er nødvendige for, at regnskabsbruger kan vurdere hvilken effekt leasing har på virksomheden, skal disse oplysninger fremgå i noterne. De yderligere notekrav vurderes at være relative simple, hvorfor det ikke vurderes at virksomheden vil skulle bruge mange ressourcer på at opfylde notekravene. De yderligere notekrav vil medvirke til at forøge nytteværdien for regnskabsbrugerne.

Effekten af implementeringen vil påvirke nogle nøgletal i årsrapporten sammenlignet med IAS 17. Størrelsen på ændringerne vil afhænge af virksomhedernes portefølje af operationel leasing. Det vurderes at effekten vil medføre, at analytikere og investorer har et mere fuldstændigt og nøjagtigt billede af virksomhedens årsrapport.

Der er foretaget store ændringer fra den nuværende leasing standard IFRS 16 sammenlignet med den tidligere leasingstandard IAS 17. Ændringerne forventes at være meget ressourcekrævende for regnskabsafløggerne, men på den anden side vurderes nytteværdien også at være stor for regnskabsbrugerne.

11. Analyse af nytteværdi vs omkostninger

Vedtagelsen af IFRS 16 har vakt stor debat og bekymring i blandt mange og særdeles blandt regnskabsaflæggerne. Dette skyldes at virksomheden skal bruge flere ressourcer på den regnskabsmæssige behandling af leasing. Der tænkes her særligt på omkostningerne i forbindelse med implementering, men også de løbende omkostninger det kræves ved den regnskabsmæssige behandling under IFRS 16.

På baggrund af de yderligere ressourcer som regnskabsaflæggerne skal bruge på implementeringen, er der blevet sat spørgsmålsregn ved omkostningen ved implementeringen, og om den opvejer nytteværdien ved implementeringen. Der vil i denne analyse blive dykket nærmere ned i omkostningerne for regnskabsaflæggere og nytteværdien for regnskabsbrugere. Endvidere vil den komparative fordel undersøges, når regnskabsaflæggere bruger omkostninger på de nye oplysningskrav, mens regnskabsbrugere sparer nogle omkostninger ved ikke at justere virksomhedernes årsrapport længere.

11.1 Nytteværdi

11.1.1 Forbedret kvalitet af den finansielle rapportering

IASB forventer en væsentlig forbedring af den finansielle rapportering for virksomheder med væsentlige leasingaktiver som følge af implementeringen af IFRS 16⁹⁴. At indregne aktiver og passiver for alt leasing vil bidrage til et mere retvisende billede af virksomhedens finansielle stilling samt større transparens omkring virksomhedens fremmedfinansiering. Dette medvirker til, at investorer og analytikere bedre kan vurdere virksomhedens finansielle position og præstation⁹⁵.

IFRS 16 vil forbedre den tilgængelige information for alle investorer, når de skal træffe beslutninger om at foretage investeringer. Nogle investorer justerede for den operationelle leasing der ikke var indregnet på balancen, mens andre ikke gjorde. Det vurderes at IFRS 16 vil reducere behovet for justeringen, idet deres behov vurderes til at være tilstrækkeligt opfyldt.

---

⁹⁴ IFRS 16 – Effect Analysis January 2016, s. 22.

⁹⁵ Nordea – IFRS 16 – The return of the leases, s. 2.

11.1.2 Noteoplysninger er ikke tilstrækkelige

I processen for udarbejdelsen af IFRS 16 er der en række regnskabsaflæggere, som har tilkendegivet, at de mener, at den efterspurgte information om virksomhedens leasingaktiviteter fremgår i noteoplysningerne. Investorer og analytikere brugte noteoplysningerne til estimering af leasingens effekt på virksomhedens årsrapport. Da noteoplysningerne var begrænsede vil de beregnede estimater ikke blive nøjagtige.

Derudover benytter de også forskellige metoder for beregning af estimatet, hvilket også kan resultere i, at deres vurdering af virksomhedens leasingaktiviteter ikke bliver nøjagtig. På den anden side, er der også andre investorer, som udelukkende baserer sig på virksomhedens resultatopgørelse, balance og pengestrømsopgørelse uden at tage højde for de tilgængelige noteoplysninger.

På baggrund af dette vurderes det derfor, at det er de investorer, som ikke justerer virksomhedens balancen, der vil drage størst nytte af IFRS 16.

Dette understøttes ligeledes af 'The Capital Markets Advisory Committee' som er rådgiver til IASB fra investors side:

'...while a disclosure-only solution might be acceptable to expert users of financial statements, it would not be helpful to the majority of investors who require financial statements to provide them with clear information from the outset'⁹⁶.

Det bekræftes yderligere af IFRS specialist Jane som vurderer, at der mangler en hel del information under IAS 17. Hun konstaterer endvidere, at der er mange, der har forsøgt at vurdere effekten af leasing ud fra et IFRS regnskab, men det er umuligt, da der er mangel på informationer.

11.1.3 Mangel på information

Ved IAS 17 var der en stor del af virksomhedsleasing som ikke blev indregnet på virksomhedens balance. Som en konsekvens heraf, gav virksomhedens finansielle rapportering ikke et retvisende billede af følgende:

---

⁹⁶ IFRS 16 – Effect Analysis January 2016, s. 22.

- 1) Aktiver som virksomheden kontrollerer og bruger i den daglige drift
- 2) Leasingydelser som virksomheden har bundet sig i at betale

Baseret på undersøgelser foretaget af IASB i forbindelse med udarbejdelsen af standarden viste det sig, at størrelsen på den manglende information på balancen varierede fra industri og region i mellem virksomheder⁹⁷. Der er i bilag 14.4 vist en oversigt over, hvor mange procent af virksomhedernes gæld der er sat for lavt. Procenterne er vist pr. region, og de ligger i mellem 22 – 45 %.

Det vurderes på baggrund af ovenstående, at den manglende information kan have en markant indflydelse på virksomhedens finansielle gearing og dennes fleksibilitet.

Det bekræftes både af Jan Per og Jane, at indregningen af den manglende information giver et bedre billede af hvor mange aktiver virksomheden har behov at kunne betjene sine kunder.

Dog understreger Jane, at der stadig er udfordringer med sammenligneligheden. Denne udfordring bunder blandt i de undtagelser, der er mulige at anvende i standarden.

11.1.4 Investor og analytikers behov for justering af årsrapporten

Under IAS 17 oplyste virksomhederne om deres operationelle leasing i noterne til årsrapporten. Denne information vurderes at omfatte et begrænset indhold og detaljeringsgrad. Mange investorer og analytikere brugte denne begrænsede information til at estimere virksomhedens aktiver og forpligtelser på virksomhedens operationelle leasing. Regnskabsbrugere brugte imidlertid forskellige metoder til deres estimater, f.eks. at estimere nutidsværdien af de fremtidige leasingydelser.

Ovenstående estimater blev foretaget af regnskabsbrugere, som ofte foretog estimater. Dog var der mange investorer, som ikke var i stand til at foretage justeringer på baggrund af estimater hvorfor de i stedet baserede sig på virksomhedens balance uden videre.

Nogle investorer og analytikere foretog også tilpasninger til virksomhedernes resultatopgørelse, idet de anså leasing som en gæld, herunder et lån. Der vil på baggrund af lånet også

---

⁹⁷ IFRS 16 – Effect Analysis January 2016, s. 23.

eksistere rentebetalinger. Under IAS 17 blev operationel leasing indregnet under regnskabsposten 'andre eksterne omkostninger' i resultatopgørelsen.

Ved vurdering af virksomhedens præstation, tilpassede nogle regnskabsbrugere resultatopgørelsen ved forøgelse af 'resultat af primær drift' ved at flytte et estimat af rentebetalinger fra regnskabsposten 'andre eksterne omkostninger' til 'finansielle udgifter'. Andre regnskabsbrugere fjernede de totale leasingydelser bogført under 'andre eksterne omkostninger', mens de justerede afskrivninger og renteudgifter, i et forsøg på at forøge sammenligneligheden i mellem virksomheder der henholdsvis leaser og køber aktiver⁹⁸.

Jan Peter understreger, at behovet for justeringer er bygget på antagelser, men det lader til, at der har været et behov for justeringer, idet IASB har valgt at udstede en ny standard.

11.2 Forbedret sammenlignelighed

Det vurderes at IFRS 16 vil resultere i en væsentlig forbedring af den finansielle information. Dette skyldes at virksomhederne vil indregne aktiver og passiver for alt leasing og måle alle leasingaktiver- og passiver på den samme måde.

Som følge heraf vil årsrapporterne reflektere de forskellige beslutninger foretaget af de forskellige virksomheder. Når leasing klassificeres på den samme måde som hvis aktivet var købt, vil de indrapporteret tal under IFRS 16 være de samme som, hvis de rapporteret var købt.

11.2.1 Sammenlignelighed i mellem virksomheder

I bilag 14.5 er der opstillet et eksempel som estimerer, hvilken effekt operationel leasing har på to virksomheder i fly industrien (en industri som tydeligvis benytter væsentlige materielle anlægsaktiver). Der er tale om to virksomheder, som leaser henholdsvis 10% og 70% af sine aktiver.

Det ses på bilaget at tallene rapporteret for Flyselskab 1 har en højere fremmedfinansiering og højere aktiver sammenlignet med flyselskab 2. Dette faktum strider imod det reelle billede, hvor det faktisk er det omvendte billede der er aktuelt. Under IFRS 16, hvor der

---

⁹⁸ IFRS 16 – Effect Analysis January 2016, s. 24.

tages højde den operationelle leasing, kan det konstateres, at flyselskab 2 har en højere fremmedfinansiering og højere aktiver mv.

Det vurderes hermed at der under IAS 17 var mangel på information omkring operationel leasing, som betød, at investorer and analytikere ikke kunne sammenligne mellem virksomheder uden at foretage tilpasninger.

Jan Peter og Jane bekræfter, at sammenligheden mellem virksomhederne er forbedret. Dog understreger Jane, at der også skal tages højde for undtagelserne i standarden. Det er nødvendigt at vurdere disse undtagelser, når der skal sammenlignes.

11.2.2 Leasing og finansiering til at købe aktiver

Som tidligere nævnt i rapporten vil leasing, herunder finansiering af aktiver, blive mere sammenlignelig i mellem virksomheder. Den øgede sammenlignelighed har været meget efterspurgt af investorer og analytikere.

Dog vil virksomheder, som finansierer og leaser aktiver, ikke indregne de samme tal i resultatopgørelsen og balancen. Under IFRS 16 vil en virksomhed kun indregne de opnåede rettigheder for det leasede aktiv⁹⁹. Dette betyder, at beløbene indregnet som et aktiv for leasing vil være anderledes sammenlignet med, hvis aktivet var købt, med undtagelse af hvis leasingen vedrører hele aktivet økonomiske levetid.

Dette vurderes passende idet der ikke er tale om de samme kontraktuelle forhold, selvom der er tale om det samme aktiv.

En af de primære kritikpunkter af den tidligere standard, IAS 17 var den væsentlige forskel i mellem finansiell og operationel leasing. Dette har betydet, at to typer af leasing som tilnærmelsesvis kan sidestilles med hinanden blev behandlet meget forskellig.

Den regnskabsmæssige behandling var betinget af forskellige faktorer såsom at sammenligne leasingydelserne til dagsværdien af aktivet, hvilket kræver et element af skøn. En mindre forskel i de kontraktuelle betingelser vil således kunne lede til vidt forskellige metoder for regnskabsmæssig behandling. Som følge heraf blev sammenligneligheden mellem virksomheder mindsket, og gav muligheder for at strukturere leasingkontrakter i en bestemt

---

⁹⁹ PWC – In depth – a look at current financial reporting issues, s. 13.

retning for at opfylde betingelserne for en bestemt type af regnskabsmæssig behandling. Det forventes, at IFRS 16 vil reducere mulighederne for ovennævnte mulighed.

En virksomheds finansielle position og præstation kan for henholdsvis en større og mindre leasingportefølje af operationel leasing se ens ud. Som eksempel kan nævnes en detailforretning med en leasingportefølje med kontrakter på 30 år og en leasingportefølje med kontrakter på 5 år. Begge virksomheders finansielle position og præstation kan se meget ens ud på trods af de meget forskellige leasingporteføljer¹⁰⁰. Ved implementeringen af IFRS 16 vurderes det at disse forskelle på leasingporteføljer reduceres væsentligt.

11.3 Omkostninger

11.3.1 Omkostninger ved implementeringen

I forbindelse med implementeringen af IFRS 16 forventes det at der vil forekomme omkostninger for virksomheder med både væsentlige og mindre væsentlige leasingaktiviteter. IASB har udtalt, at de ikke forventer, at omkostningerne overstiger omkostningerne ved finansiell leasing IAS 17¹⁰¹.

Omkostningerne for implementeringen kan opdeles i følgende processer:

- Opsætning af systemer og processer
- Fastlæggelse af diskonterings satser
- Uddannelse og kommunikation

Det skal understreges, at størrelsen på omkostningerne for implementeringen hovedsageligt afhænger af størrelsen på virksomhedens omfang af leasingaktiviteter.

11.3.2 Systemændringer

Virksomheder med væsentlige leasingaktiviteter forventes at bruge omkostninger på opsætning af systemer¹⁰². Såfremt virksomheden allerede har opsat systemer, som de brugte ved

---

¹⁰⁰ IFRS 16 – Effect Analysis January 2016, s. 29.

¹⁰¹ IFRS 16 – Effect Analysis January 2016, s. 32.

¹⁰² IFRS 16 – Effect Analysis January 2016, s. 32.

finansiel leasing under IAS 17 vurderes omkostningerne ikke at være væsentlige, idet virksomhederne kan bruge de eksisterende systemer til leasingaftalerne under IFRS 16.

Udfordringerne er vurderet til at være hos de virksomheder, som ikke allerede har eksisterende systemer, hvor omkostningen vurderes til at være større. Disse virksomheder kan blive nødsaget til at implementere og eventuelt opgradere deres IT systemer.

Under IFRS 16 skal leasingtager foretage afskrivninger på leasingaktiver, på samme måde som andre materielle anlægsaktiver, som ikke er leasede. Det vurderes ikke at omkostningerne til dette vil være signifikante, idet virksomhederne kan bruge eksisterende modeller til at inkorporere de nye leasingaktiver under IFRS 16.

Jane understreger, at ingen virksomheder har systemer, der kan håndtere IFRS 16. En stor del af virksomhederne vælger at bygge videre på tidligere excel løsninger. Større virksomheder skal derimod implementere et nyt og meget dyrt system.

Jan Peter tilføjer, at han har hørt, at det kræver nye systemer hos de fleste virksomheder. Han tilføjer endvidere at valget af systemet, og dermed omkostningerne, afhænger af størrelsen på virksomhedens leasingportefølje.

11.3.3 Proces for at identificere leasingkontrakter

De leasingkontrakter som under IAS 17 var identificeret som leasing, kræves der ikke re-vurdering med henblik på, at identificere om disse indeholder leasing.

For kontrakter der er indgået efter implementeringen af IFRS 16 vurderes det, at der vil forekomme omkostninger for at kunne vurdere, om kontrakterne indeholder leasing. Omkostningerne vedrører istandsættelse af processen for vurdering af om en kontrakt indeholder leasing.

Det vurderes at det for de fleste kontrakter vil være relativt simpelt at fastslå om de indeholder leasing, men dette afhænger af kompleksiteten af kontrakterne. Omkostningen for implementering af denne proces vil derfor afhænge af kompleksiteten af virksomhedens leasingkontrakter.

Jane vurderer, at omkostningerne vil være store og tidskrævende, da alle nye kontrakter skal vurderes. Hun nævner især, at huslejekontrakter vil være udfordrende på grund af, at lejeperioden ofte er uklar.

Jan Peter vurderer også huslejekontrakterne som udfordrende. Han tilføjer endvidere, at omkostningerne vil afhænge af størrelsen på virksomhedens leasingportefølje.

11.3.4 Proces for at identificere af leasing- og servicekontrakter

Som tidligere nævnt i rapporten er det ofte set, at en leasingkontrakt både indeholder leasing og service af et aktiv. Derfor skal virksomheden bruge ressourcer på at adskille de to elementer fra hinanden idet disse regnskabsmæssigt behandles forskelligt. Beløbene betalt for henholdsvis leasing og service skal separeres i kontrakterne¹⁰³.

Det vurderes at denne proces vil medføre større omkostninger for virksomheder med en større leasingportefølje, idet det kræver gennemgang af mange kontrakter og kan i nogle tilfælde også indeholde en vis grad af kompleksitet.

Jane erfarer, at indsamlingen er tidskrævende. Der kan også være udfordringer med at indhente de relevante informationer for at foretage separeringen, særligt informationer på billease.

11.3.5 Proces for informationssamling

Når virksomheden har etableret ovennævnte processer og systemændringer, skal virksomheden løbende bruge information for at rapportere sin leasing. Virksomheden skal have en database, som indeholder en oversigt over alle deres leasingaftaler¹⁰⁴. Denne database vurderes ikke at kræve flere omkostninger idet databasen allerede var etableret under den tidligere standard.

Derudover skal virksomheder bruge informationer om de kontraktuelle betingelser for deres leasingaftaler. Det vurderes ikke at denne information vil resultere i yderligere omkostninger, idet denne information ligeledes var etableret under IAS 17.

Virksomheden skal endvidere fastsætte diskonteringsraten for deres leasingkontrakter, men med undtagelse af kortfristede leasingkontrakter og kontrakter med lav værdi. Denne proces var kun krævet for finansiel leasing under IAS 17, men dette var ikke krævet for

---

¹⁰³ IFRS 16 – Effect Analysis January 2016, s. 33.

¹⁰⁴ IFRS 16 – Effect Analysis January 2016, s. 33.

operationel leasing. Derfor vil virksomhederne bruge yderligere omkostninger på fastsættelsen af diskonteringsraten¹⁰⁵.

Jan Peter erfarer, at mange virksomheder ikke har haft en database, som indeholder de nødvendige informationer til implementeringen af IFRS 16. Derfor vil der således være omkostninger forbundet med opdatering af databasen.

Jane tilføjer endvidere, at mange virksomheder får lov til at fastsætte diskonteringsraten til den almindelige lånerente (kassekredit). Dette er den forkerte måde at gøre det på, men da fejlen er uvæsentlig foretages der ikke yderligere. Ved brug af den almindelige lånerente vurderer omkostningerne mindre væsentlige.

11.3.6 Uddannelse og kommunikation

Der vil i forbindelse med implementeringen af IFRS 16 kræves, at virksomhederne skal uddanne deres medarbejdere og opdatere interne processer, hvilket vil koste virksomhederne en række omkostninger¹⁰⁶.

Det skal pointeres, at omkostningerne vurderes at være minimale for de virksomheder der havde finansiel leasing under IAS 17, idet rapporteringskravene hertil var tilnærmelsesvis de samme som leasing under IFRS 16. Således vurderes omkostningerne at være mere signifikante for virksomheder der kun har haft operationel leasing.

Det vil kræve uddannelse af medarbejdere i forbindelse med vurderingen af, om en kontrakt indeholder leasing. Uddannelsen vurderes at være mest relevant for de virksomhederne som har komplekse leasingkontrakter, som vil kræve at virksomhederne benytter deres professionelle dømmekraft.

Endvidere vurderes det at nogle virksomheder vil bruge ressourcer, og dermed omkostninger, på at kommunikere ændringer til den finansielle rapportering ud til investorer og långivere. Kommunikationen vil primært omfatte forklaring af den regnskabsmæssige effekt som følge af implementeringen af IFRS 16.

Jane vurderer omkostninger som meget store, og tilføjer, at stort set alle virksomheder har behov for hjælp. Jan Peter supplerer med, at virksomhederne, særligt større virksomheder,

---

¹⁰⁵ IFRS 16 – Effect Analysis January 2016, s. 35.

¹⁰⁶ IFRS 16 – Effect Analysis January 2016, s. 35.

har en medarbejder, der kun beskæftiger sig med at holde sig opdateret med den finansielle rapportering, herunder IFRS. Han nævner også, at revisor i forbindelse med revisionen gennemgår virksomhedens IFRS rapportering, som i øvrigt er en del af honoraret for revisionen. Dog vil virksomhederne stadigvæk have behov for hjælp og særligt under implementeringsfasen.

11.3.7 Regnskabsbrugere

Som følge af implementeringen af IFRS 16 vurderes det at omkostningerne for investorer og analytikere vil falde. Dette skyldes at virksomhederne nu rapporterer mere nøjagtig data om deres operationelle leasingaktiviteter sammenlignet med den tidligere standard. Dette betyder, at investorer og regnskabsbrugere har et mere nøjagtigt grundlag for at kunne vurdere, hvilken effekt leasing har på virksomhedens finansielle position og præstation sammenlignet med estimerne brugt under IAS 17¹⁰⁷.

Det forventes at hovedparten af investorer og analytikere alene vil basere sig på virksomhedens årsrapporter, herunder resultatopgørelse, balance, pengestrømsopgørelsen og noteplysninger.

Dog vil der stadigvæk være andre, som vil fortsætte med at foretage tilpasninger til deres forskellige behov. For disse regnskabsbrugere vil der således være et mere nøjagtigt grundlag or at kunne foretage deres tilpasninger.

Jan Peter bekræfter, at omkostningerne vil reduceres for regnskabsbrugerne. Jane supplerer med, at omkostningerne sandsynligvis vil falde på sigt, men det er en lang periode, hvor regnskabsbrugerne skal gøre sig bekendt med den nye standard. Det skal påpeges, at nogle regnskabsbruger er mere sofistikerede end andre, hvorfor reduktionen af omkostningerne vil være forskellige for de to grupper.

---

¹⁰⁷ IFRS 16 – Effect Analysis January 2016, s. 35.

11.4 Løbende omkostninger

Efter implementeringen af IFRS 16 er færdiggjort, vil der således opstå løbende omkostninger i forbindelse med overholdelse af rapporteringskravene.

De løbende omkostninger vurderes ikke som væsentlige højere under IFRS 16 sammenlignet med operationel leasing under IAS 17. Som tidligere beskrevet i processen for informationssamlingen blev det konstateret, at det hovedsageligt var fastsættelsen af diskonterings-satsen, der ikke var krævet under IAS 17. De løbende omkostninger vurderes således til at omfatte den løbende dataindsamling til brug for den finansielle rapportering af virksomhedens leasingaktiviteter.

Jan Peter vurderer omkostningerne som helt klare størst ved implementeringsfasen. Men han henleder opmærksomhed på, at der også vil være løbende omkostninger ved vurdering af nye kontrakter og den nye metode for indregning af alt leasing på balancen.

Det bekræftes yderligere af Jane at de væsentligste omkostninger ligger ved implementeringen. Dog skal de løbende omkostninger samtidig ikke undervurderes. Hun peger særligt på omkostningerne ved vurdering af nye kontrakter, som kan være tidskrævende og særligt renten og lejeperioden (f.eks. huslejekontrakter).

11.4.1 Eksistensen af én model for leasing

Som følge af implementeringen af IFRS 16 er der således elimineret eksistensen af to forskellige modeller for indregning af leasing som var til stede under den tidligere standard, operationel leasing og finansiell leasing.

Som følge heraf vurderes det at elimineringen vil reducere omkostningerne sammenlignet med IAS 17. Det vil reducere omkostningerne specifikt på de kontrakter, hvor klassifikationen krævede en vis grad af skøn og dømmekræft.

Dog forventes omkostninger at stige for fastsættelse af diskonterings-satsen for kontrakterne som tidligere var klassificeret som operationel leasing, og som dermed var indregnet i resultatopgørelsen. Virksomheden er påkrævet at fastsætte diskonterings-satsen for nye og modificeret leasingkontrakter med undtagelse af leasingkontrakter på kort tid og med lav værdi.

11.4.2 Revurdering af leasingforpligtelse

Leasingperioden skal under IFRS 16 løbende revurderes, således at virksomhedens finansielle rapportering for sine leasingaktiviteter er aktuel. Det vurderes ikke at virksomheden vil skulle revurdere dens leasingforpligtelser ofte, medmindre optioner benyttes.

Såfremt optioner anvendes, for enten at forlænge eller opsiges leasingkontrakten, vurderes processen ikke særlig byrdefuld idet bundgrænsen for revurdering af leasingforpligtelsen er høj. På baggrund heraf skal virksomheden kun foretage en regulering af leasingforpligtelsen, såfremt de foretager en handling (f.eks. optioner), som kan have en væsentlig indflydelse på leasingperioden. Derfor vurderes det at der vil være få tilfælde, hvor virksomhederne ender ud i en situation, som kræver, at den regulerer for ændringen af leasingperioden.

11.4.3 Notekrav

Implementeringen af IFRS 16 betyder, at kravene til noteoplysninger er blevet mere omfattende sammenlignet med IAS 17. Omfanget af noteoplysninger vil afhænge af virksomhedens leasingforpligtelser¹⁰⁸.

Det vurderes at omkostningerne vil være større for virksomheder, der har indgået leasingkontrakter, som indeholder komplekse elementer, og hvor leasing er væsentlig for virksomheden. Imidlertid, vurderes omkostningen mindre væsentligt for virksomheder med simple leasingkontrakter, idet virksomheden kan indhente mange af oplysningerne fra deres finanssystem. Omkostningen for virksomheder med simple leasingkontrakter vurderes til at være i samme størrelsesordenen som for operationel leasing under IAS 17.

Virksomhederne er også forpligtet til at noteoplyse informationer ud over de generelle krav, som de mener vil være nødvendige for regnskabsbruger til at vurdere hvilken effekt leasingaktiviteterne har på virksomhedens finansielle position og præstation. Dette krav er overladt til virksomheder, hvor de skal bruge deres professionelle dømmekraft.

---

¹⁰⁸ IFRS 16 – Effect Analysis January 2016, s. 37.

På baggrund af den komparative analyse foretaget tidligere i opgaven blev det analyseret, at der vil være få tilfælde hvor virksomhederne skal oplyse om yderligere noter end de obligatoriske krav oplyst i IFRS 16. På baggrund heraf vurderes omkostningerne som minimale.

11.5 Undtagelser under IFRS 16

Virksomhederne skal bruge et væsentlighedsniveau omkring indregning af leasing. Der er i standarden ikke angivet et specifikt niveau, hvorfor virksomhederne skal tage udgangspunkt i begrebsrammen, og IAS 1 som omhandler regnskabsudarbejdelse. Virksomheder skal bruge samme metodik som for materielle anlægsaktiver, hvor virksomheder typisk ikke indregner køb af materielle anlægsaktiver under et specifikt beløb, også kaldet småanskaffelser. Således skal virksomhederne ikke indregne beløb, som er uvæsentlige for årsrapporten under IFRS.

Nogle virksomheder kan f.eks. vælge at måle deres leasingaktiver og leasingforpligtelser til værdien af de fremtidige leasingydelse i stedet for at måle til nutidsværdien af de fremtidige leasingydelse. Dette kan gøres, såfremt forskellen mellem værdien af de fremtidige leasingydelse og nutidsværdien af de fremtidige leasingydelse er uvæsentlig.

Derudover inkluderer IFRS 16 en række undtagelser for, hvornår virksomheden skal indregne sine leasingkontrakter i balancen. Hensigten for disse undtagelser er ligeledes at reducere omkostningerne for virksomhederne, så de ikke indregner aktiver som er uvæsentlige for deres finansielle rapportering. Undtagelserne vedrører leasingkontrakter på aktiver med lav værdi og kontrakter med en kort leasingperiode¹⁰⁹. Undtagelserne er nærmere beskrevet i den komparative analyse jf. ovenstående afsnit.

11.6 Delkonklusion

Implementeringen af IFRS 16 har resulteret i en markant forøgelse af nytteværdien af den finansielle rapportering, men har samtidig medført omkostninger.

Oplysningerne i virksomhedernes regnskaber under IAS 17 har været tydeligt begrænsede, og har ikke været tilstrækkelige for investorer og analytikere for vurdering af, hvilken effekt

---

¹⁰⁹ IFRS 16 – Effect Analysis January 2016, s. 38.

leasing har på virksomhedernes position og præstation. Implementeringen af IFRS 16 har reduceret behovet for tilpasning af årsrapporterne af investorer og analytikere.

Derudover har det ikke været muligt at sammenligne mellem virksomheder med operationel leasing og finansiel, da disse har været indregnet forskelligt. Implementeringen af IFRS 16 har elimineret muligheden for indregning på to forskellige måder og i stedet indført en metode for indregning af alt leasing. Derfor er sammenligheden mellem virksomheder med leasingaktiviteter forbedret.

Omkostninger for IFRS 16 vil være betydelige i implementeringsfasen med systemændringer, uddannelse og konsulenthjælp. De løbende omkostninger vil være mindre end i implementeringsfasen, men der vil stadigvæk være større omkostninger, end der var for operationel leasing under IAS 17. Dette skyldes at der skal ske vurdering af nye kontrakter og den nye metode for indregning af den tidligere operationel leasing.

Størrelsen af omkostningerne vil afhænge af virksomhedens leasingportefølje.

12. Konklusion

På baggrund af den udførte analyse af nytteværdien og omkostningerne ved implementeringen af IFRS 16 kan det konkluderes, at nytteværdien opvejer omkostningerne.

Implementeringen vil medføre, at virksomhedernes årsrapporter giver et retvisende billede af deres leasingaktiviteter. Den finansielle information bliver dermed mere nøjagtig og fuldstændig, hvilket betyder, at regnskabsbruger har et bedre grundlag for at vurdere, hvilken effekt leasing har på virksomhedens finansielle position og præstation.

Implementeringen betyder at behovet for justering af virksomhedens resultatopgørelse og balance begrænses. IFRS 16 giver en større indsigt i virksomhedens drift sammenlignet med den tidligere standard. Der vil dog stadig være investorer og analytikere, der foretager justeringer men behovet hertil vurderes til at være begrænset.

Sammenligneligheden mellem virksomheder som har operationel eller finansiell leasing, er markant forbedret. Der er en række undtagelser, der stadig vil stå i vejen for sammenligneligheden, men undtagelserne vurderes at være uvæsentlige for regnskabsbrugerne.

Omkostningerne vurderes til at være betydelige ved implementeringsfasen men mindre betydelige efter implementeringen sammenlignet med den tidligere standard. Størrelsen af omkostningerne afhænger hovedsageligt af størrelsen på virksomhedens leasingportefølje og graden af kompleksitet i leasingkontrakterne.

Nytteværdien vurderes størst hos virksomheder med en større leasingportefølje, og mindre for virksomhederne med en begrænset leasingportefølje.

13. Litteraturliste

Bøger:

Den skinbarlige virkelighed, 4. udgave 2008 - Ib Andersen.

Finansiell Rapportering – teori og regulering, 4. udgave – Jens O. Elling

Publikationer:

IFRS 16 – Effect Analysis January 2016

IFRS 16 – Project Summary and Feedback Statement January 2016

Discussion Paper DP/2009/1

Comment letter summary – main issues - IASB/FASB Meeting January 2011

Project summary and feedback statement January 2016.

PWC – Leasing efter IFRS

PWC – In depth – a look at current financial reporting issues

Deloitte - Introduktion til de internationale regnskabsstandarder 2018

KPMG – IFRS 16 Leases – a more transparent balance sheet – first impressions January

Nordea – IFRS 16 – The return of the leases

Regnskabsstandarder:

IAS 17 – Leases

IFRS 16 - Leases

IFRIC 4 - Determining whether an Arrangement contains a Lease

Interviews:

Jan Peter Larsen, Deloitte

Jane Thorhauge Møllmann, KPMG

14. Bilag

14.1 Interview med Jan Peter Larsen, Deloitte

Der er foretaget interview med Jan Peter Larsen, som er director i Deloitte's faglige afdeling – Audit Business Solutions- Jan beskæftiger sig især med regnskabsmæssige forhold og rådgivning inden for årsregnskabsloven og international regnskabsstarter, herunder IFRS 16. Jan Peter er tidligere formand for FSR – danske revisorer's regnskabstekniske udvalg, og er i dag tilknyttet som et medlem af udvalget med særlig fokus på internationale regnskabsforhold. Jan Peter deltager endvidere i Deloitte's globale netværk inden for IFRS.

MHH: *Hej Jan Peter, jeg ringer angående min HD hovedopgave som omhandler cost-benefit for IFRS 16. Jeg vil høre om du har kort tid til at besvare en række spørgsmål til min opgave?*

JPL: Hej. Hvor lang tid vil besvarelsen tage?

MHH: *Besvarelsen vil tage ca. 10 min.*

JPL: Okay, lad os kaste os ud i det.

MHH: *Super, mange tak for din tid. Mit første spørgsmål går på om du mener, at kvaliteten af virksomhedernes årsrapporter er forbedret som følge af implementeringen af IFRS 16? Og hvilke områder vurderer du i din optik som er forbedret væsentligt?*

JPL: Ja, den forbedret. Nu skal virksomheder vise aktiver og gældsforpligtelser for sin leasing.

MHH: *Ja, mit næste spørgsmål vedrører mangel på information under IAS 17, operationel leasing. Mange af virksomhedens leasingaktiviteter var jo ikke indregnet i balancen under IAS 17, og gav derfor ikke et retvisende billede af virksomhederne leasingaktiviteter.*

Er du enig i det?

JPL: Ja, det er jeg enig i.

MHH: *Okay, dette leder mig frem til mit næste spørgsmål som går ud på behovet for justering af årsrapporterne fra analytikere og investorer. I hvilket omgang vurderer du behovet for tilpasninger til årsrapporten? Altså, er der tale om et større eller mindre behov?*

JPL: Jamen det er jo bygget på antagelser. Og det lader til at der har været et behov for det, i og med de jo nu har valgt at indføre en ny standard.

MHH: Okay, mit næste spørgsmål vedrører forbedret sammenlignelighed. Altså sammenligneligheden mellem virksomheder som har operationel leasing og finansiel leasing. Synes du at dette er forbedret efter IFRS 16?

JPL: Ja.

MHH: Okay. Mine næste spørgsmål drejer sig om omkostningerne for IFRS 16. IASB har udtalt, at de forventer at omkostningerne ved IFRS 16 tilnærmelsesvis kan sidestilles med omkostninger for finansiel leasing.

Er du enig i deres udtalelse?

JPL: Det ved jeg ikke om det kan. IFRS 16 vil have betydelige omkostninger. Det kommer også an på hvor mange leasingkontrakter, som virksomhedens har. Du kan jo f.eks. tage detailvirksomheder som eksempel, de har ret mange kontrakter som skal håndteres.

MHH: Det giver mening. Mine næste spørgsmål omhandler omkostningerne for de enkelte processer for implementeringen. Mange virksomheder har måske allerede systemer til at håndtere deres leasingkontrakter under IFRS 16, som de bruger til IAS 17 finansiel leasing. Vurdere du omkostningerne som væsentlige for de virksomheder som ikke allerede har systemerne?

JPL: Nu sidder jeg ikke ude hos virksomheder, og hjælper dem med deres processer. Ud fra jeg har hørt, skal de fleste virksomheder have nye systemer. Virksomheder med få kontrakter bruger en excel-baseret model, mens andre skal bruge mere komplekse systemer. Som tidligere nævnt afhænger omkostningerne af virksomhedens leasingportefølje.

MHH: Ja. Det næste jeg vil spørge dig om er om processen for at identificere leasingkontrakter. Ud fra din erfaring, vurdere du omkostningerne for istandsættelsen af processen for identifikation af leasingkontrakter som væsentlige? Og hvor stor en del af virksomhedens omkostninger vurdere du som komplekse og mindre komplekse?

Jeg antager, at omkostningerne ligeledes vil afhænge af virksomhederne leasingportefølje.

JPL: Der vil være omkostninger, og som du selv nævner afhænger dette af virksomhedens leasingportefølje. Nogle kontrakter vil mere komplekse end andre som f.eks. kontrakter inden for ejendomme.

MHH: *Jeg har et par flere spørgsmål til dig. Det ses ofte at leasing og service indgår i samme kontrakt. Det kræver jo under IFRS 16, at disse adskilles fordi indregningen er forskellig. Vurdere du omkostningen for separering af de to elementer som væsentlig for virksomheder med en stor leasingportefølje?*

JPL: *Jeg mener der er en undtagelse, men det kan være at jeg ikke husker korrekt. Men hvis virksomhederne vælger separering af de to, vil der også være omkostninger til dette. Om de er væsentlige eller ikke, det tør jeg ikke at sige.*

MHH: *Ja. Og mit næste spørgsmål handler om informationssamlingen. Virksomhederne havde jo under IAS 17 allerede en database for forskellige oplysninger om deres leasingkontrakter. Men virksomheden skulle under IAS 17 ikke fastsætte diskonteringssatsen. Vurdere du omkostningerne for processen med fastsættelse af diskonteringssatsen som væsentlig?*

JPL: *Ud fra hvad jeg har hørt, så har mange virksomheders database ikke indeholdt særlig mange nødvendige informationer ift. IFRS 16. Så derfor vil der være en række omkostninger til informationssamlingen.*

MHH: *Der vil være nogle omkostninger til uddannelse af virksomhedernes medarbejdere. Og der vil sandsynligvis også være nogle omkostninger til hjælp fra konsulenter med speciale inden for IFRS 16. Hvordan vurdere du virksomhedens behov for uddannelse og hjælp fra konsulenter, og vurdere du omkostningerne som væsentlige?*

JPL: *Større virksomheder har typisk en eller flere der kun beskæftiger sig med at holde sig opdateret med den løbende opdatering med IFRS. Og i forbindelse med revisionen påser revisor tallene. Virksomhederne vil stadigvæk have behov for hjælp fra revisorer, særligt under implementeringsfasen.*

MHH: *Ja. Nu vil jeg spørge dig om omkostningerne for regnskabsbrugerne. Behovet for justering af årsrapport fra investorer og analytikere vurderes reduceret, ganske signifikant. Er du enig i dette?*

JPL: *Ja. Omkostningen vil falde for de regnskabsbrugere du nævner.*

MHH: *Okay. Og dette leder mig frem til mit sidste spørgsmål som omhandler de løbende omkostninger med IFRS 16. Efter implementeringen er faldet på plads og processerne er sat i værk, vurdere du de løbende omkostninger som større end under IAS 17? Vurdere du*

forskellen for de løbende omkostninger i mellem den nye og den gamle standard som minimale?

JPL: Omkostningen er helt klar størst ved implementeringen. Men der vil også være løbende omkostninger i forbindelse med nye kontrakter, og indregning i balance. Om de minimale, kan jeg ikke svare på.

MHH: *Mange tak for dine svarer. Jeg vil til sidst gerne spørge dig om du mener at nytteværdien lader til stå mål med omkostninger ved IFRS 16?*

JPL: Det kan jeg desværre ikke svare dig på.

MHH: *Jeg vil sige rigtig mange tak for din tid og god weekend.*

JPL: Jo tak, og du ønskes held og lykke med opgaven.

MHH: *Mange tak.*

14.2 Interview med Jane Thorhauge Møllmann, KPMG

1. **MHH:** *Vurdere du, at kvaliteten af virksomhedernes årsrapporter er forbedret som følge af implementeringen af IFRS 16? Og i så fald, hvilke områder vurderer du i din optik som er forbedret væsentligt?*

JTM: Se mine kommentarer under 2 og 3.

2. **MHH:** *Nogle regnskabsaflæggere har tilkendegivet, at de mener at den efterspurgte information af regnskabsbrugerne er oplyst i noterne for operationel leasing under IAS 17. Nogle af de mere sofistikerede regnskabsbrugerne har under IAS 17 for operationel leasing, beregnet estimater på baggrund af begrænset information i noterne for at vurdere hvilken effekt virksomhedens leasingaktiviteter har på virksomhedens finansielle stilling og præstation. Andre regnskabsbrugerne har udelukkende baseret sig på virksomhedens resultatopgørelse og balance, uden at tage højde for noterne. Vurdere du noteoplysningerne er tilstrækkelige under operationel leasing for IAS 17, for at regnskabsbrugerne nøjagtigt kan vurdere hvilken effekt leasing har på virksomhedens finansielle position og præstation?*

JTM: Nej – du mangler en hel del info under IAS 17. Mange har forsøgt at vurdere på effekt af IFRS 16, men det er ikke muligt for hverken dig eller mig at vurdere, hvis vi tager en helt alm IFRS regnskab. Du har ikke info.

3. **MHH:** *En stor del af en virksomheds leasingaktiviteter var ikke indregnet i balancen under den tidligere standard. Det vurderes derfor, at virksomhedernes årsrapporter ikke gav et retvisende billede af deres aktiver som virksomhedens kontrollerede og brugte i sin daglige drift, og de leasingydelse som virksomheden har bundet sig i at betale.*

Er du enig i ovenstående betragtning, og hvilken indflydelse vurderer du, at den manglende information på balancen kan have på virksomhedens nøgletal?

JTM: Som jeg antyder andre steder, kan der stadig være en udfordring med sammenligneligheden. Men det skaber bestemt mere synlighed om, hvor mange aktiver, virksomheden har behov for at kunne betjene kunderne.

- 4. MHH:** *Analytikere og investorer havde et behov for, at justere virksomhedens årsrapporter for at vurdere leasingens effekt på virksomheden. Der blev hovedsageligt justeret i balancen, men også resultatopgørelsen i et begrænset omfang.*

I hvilket omfang (stort eller mindre behov) vurdere du behovet for justering af virksomhedens årsrapporter?

JTM: Stadig behov for justeringer pga. de mange undtagelser, der er mulige at benytte.

- 5. MHH:** *Vurdere du at sammenligneligheden mellem virksomheder med leasingaktiviteter er forbedret som følge af, at alle indregner leasing på samme måde?*

JTM: Både og. Der er så mange undtagelser, der kan benyttes. Disse undtagelser er du nødt til at vurdere på, når du sammenligninger.

- 6. MHH:** *IASB har udtalt, at de forventer at omkostningerne ved IFRS 16 tilnærmelsesvis kan sidestilles med omkostningerne for finansiel leasing.*

Er du enig i denne betragtning?

JTM: Uenig – se mine svar under de andre spg vedr. omk.

- 7. MHH:** *Ud fra din erfaring, har du oplevet mange eller få virksomheder som allerede har systemer, som de kan bruge under IFRS 16? Systemer, som de tidligere brugte til at håndtere deres finansielle leasing under IAS 17.*

Vurdere du omkostningerne til at være væsentlige for de virksomheder der ikke allerede har systemerne til at håndtere deres kontrakter under IFRS 16?

JTM: Ingen har systemer, der kan håndtere IFRS 16. Mange vælger at bygge videre på tidligere Excel løsning. De store virksomheder skal implementere nyt ofte meget dyrt system. Mindre virksomheder vælger ofte en Excel løsning fra en af de store revisionshuse.

8. MHH: *Ud fra din erfaring, vurdere du omkostningerne for istandsættelsen af processen for identifikation af leasingkontrakter som væsentlige?*

Hvorledes vurdere du omkostningerne for den løbende identifikation af leasingkontrakter?

Ud fra din erfaring, hvor stor en del af virksomhederne leasingkontrakter vurdere som komplekse og mindre komplekse?

JTM: Meget store omkostninger. Tidskrævende. Alle nye kontrakter skal jo vurderes. Særlige lejeperioden på huslejekontrakter er udfordrende.

9. MHH: *Det ses ofte at leasing og service indgår i samme kontrakt. Det kræves under IFRS 16, at leasing og service adskilles, idet indregningen er forskellig.*

Ud fra din erfaring, vurdere du omkostningerne for separering af de to elementer som væsentlige for de virksomheder, der har en stor portefølje af leasingkontrakter?

JTM: Indsamlingen er tidskrævende. Dog har man ofte ikke adgang til info (særligt på billease)

10. MHH: *Virksomhederne havde under IAS 17 allerede en database for alle sine leasingkontrakter. Derudover havde virksomhederne ligeledes information om de kontraktuelle forhold i kontrakterne. Dog skal virksomhederne under IFRS 16 fastsætte diskonteringssatsen for indregning af måling af de fremtidige leasingydelse.*

Vurdere du omkostningerne for processen fastsættelsen af diskonteringssatsen som væsentlig?

JTM: Hvis man gør det korrekt, så ja. Mange får dog lov (ikke korrekt) at bruge eksempelvis en alm lånerente (kassekredit) mv., da fejlen ofte er uvæsentlig

11. MHH: *Ud fra din erfaring, vurdere du omkostningerne for uddannelse som væsentlige for virksomhederne?*

Og i hvor stort omfang har virksomhederne behov for hjælp fra konsulenter med ekspertise inden for leasing? Og vurdere du denne omkostning som væsentlig?

JTM: Meget store omkostninger! Der er behov for hjælp hos stort set alle

12.MHH: *Regnskabsbrugere, herunder særligt investorer og analytikere vil efter implementeringen som udgangspunkt ikke være nødsaget til at justere i virksomhedens årsrapporter. Derfor vurderes det, at deres omkostningerne vil falde, ganske signifikant.*

Er du enig i denne betragtning?

JTM: Måske på sigt, men der er en lang periode, hvor disse også skal "lære" standarden at kende.

13.MHH: *Der vil opstå løbende omkostninger for virksomhederne under IFRS 16. De løbende omkostninger vurderes at tilfalde særligt informationssamlingsprocessen, herunder fastsættelsen af diskonteringsraten.*

Vurdere du forskellen på de løbende omkostninger for leasing under IFRS 16 og leasing under IAS 17, herunder operationel leasing som minimale?

JTM: Efter min optik ligger de væsentligste omkostninger, når systemet skal implementeres. Dog skal man ikke undervurdere, at nye kontrakter skal vurderes, hvilket kan være tidskrævende (særligt renten og lejeperioden eks. på huslejekontrakter)

14.3 Oversigt over notekrav

IFRS 16	Operational leasing – IAS 17	Finansiell Leasing – IAS 17
<ul style="list-style-type: none"> Beløbet for afskrivninger, fordelt pr. aktiv klasse 	<ul style="list-style-type: none"> Beløb for de fremtidige minimums ydelser opdelt i følgende perioder: <ul style="list-style-type: none"> - 1 år - 1-5 - Efter 5 år 	<ul style="list-style-type: none"> Beløbet for afskrivninger, fordelt pr. aktiv klasse
<ul style="list-style-type: none"> Renteomkostninger på leasinggælden 	<ul style="list-style-type: none"> Beløb for de fremtidige minimumsydelser for fremleje 	<ul style="list-style-type: none"> Afstemning mellem de fremtidige minimumsydelser og disses nutidsværdi, opdelt i følgende perioder: <ul style="list-style-type: none"> - 1 år - 1-5 - Efter 5 år
<ul style="list-style-type: none"> Omkostninger for leasingkontrakter på kort tid som indregnes i resultatopgørelsen. 	<ul style="list-style-type: none"> Betaling for leasing og fremleje indregnet som en omkostning i resultatopgørelsen 	<ul style="list-style-type: none"> De betingede leasingydelser indregnet som en omkostning i leasingperioden
<ul style="list-style-type: none"> Omkostningen for leasingkontrakter på aktiver med lav værdi 	<ul style="list-style-type: none"> Generel beskrivelse af virksomhedens væsentlige leasingaftaler som indeholder følgende oplysninger: <ul style="list-style-type: none"> - Grundlaget for hvordan de betingede leasingydelser er fastsat - Eksistens og betingelser for fornyelse- og/eller købsoptioner - Eventuelle begrænsninger oplyst i leasingkontrakterne 	<ul style="list-style-type: none"> Generel beskrivelse af virksomhedens væsentlige leasingaftaler som indeholder følgende oplysninger: <ul style="list-style-type: none"> - Grundlaget for hvordan de betingede leasingydelser er fastsat - Eksistens og betingelser for fornyelse- og/eller købsoptioner - Eventuelle begrænsninger oplyst i leasingkontrakterne
<ul style="list-style-type: none"> Omkostningen på betaling af de variable leasing ydelser, som ikke er indregnet i leasingforpligtelsen 		
<ul style="list-style-type: none"> De totale udgående pengestrømme afledt af leasingaftaler 		

Kilde: egen tilvirkning

14.4 Oversigt - procent af virksomhedernes gæld sat for lavt

Long-term liabilities of heaviest users of off balance sheet leases³⁵ understated by:

22% North America

26% Europe

32% Asia / Pacific

45% Latin America

27% Africa / Middle East

Kilde: IFRS 16 – Effect Analysis January 2016, s. 23.

14.5 Eksempel på effekt af leasing på fly

	Airline 1 (leases <10% of aircraft)		Airline 2 (leases ≈70% of aircraft)	
	Reported on balance sheet (IAS 17)	If all leases on balance sheet ⁴¹ (IFRS 16)	Reported on balance sheet (IAS 17)	If all leases on balance sheet ⁴¹ (IFRS 16)
Property, plant and equipment	16,908	19,926	15,748	24,020
Long-term liabilities	13,232	16,567	9,615	18,320
Equity	6,719	6,402	5,604	5,171
Ratio of long-term liabilities to equity	2.0:1	2.6:1	1.7:1	3.5:1

Kilde: IFRS 16 – Effect Analysis January 2016, s. 27.